

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra hudební výchovy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Analýza vybraných sborových skladeb
Jakuba Jana Ryby**

Bc. Ludmila Křivková

Vedoucí práce: PhDr. Mgr. Leona Saláková, Ph.D.

Studijní program: Učitelství pro střední školy

Studijní obor: N ČJ-HV

Praha 2015

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Analýza vybraných sborových skladeb Jakuba Jana Ryby vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 8. července 2015

Bc. Ludmila Křivková

.....

Ráda bych poděkovala PhDr. Mgr. Leoně Salákové, Ph.D. za cenné rady, připomínky i čas, který mi věnovala. Velké díky patří také Společnosti Jakuba Jana Ryby, zejména Hubertu Hoyerovi a Mgr. Ivaně Hoyerové, za poskytnuté materiály i informace. V neposlední řadě bych ráda poděkovala celé rodině a svým blízkým.

Abstrakt

Diplomová práce s názvem *Analýza vybraných sborových skladeb Jakuba Jana Ryby* se zabývá především jeho duchovní tvorbou. V úvodní kapitole je stručně popsána Rybova cesta k hudbě a skladatelské činnosti, text se přitom opírá také o vlastní životopis Rybův, který byl vydán v roce 2005 pod názvem *Můj život a hudba*.

Diplomová práce pojednává o dochovaném autografickém seznamu jeho tvorby z roku 1801, dále pak o autografickém fragmentu incipitového katalogu skladeb z let 1774 až 1796, kde je mimo jiné incipit *České mše vánoční „Hej, mistře!“* s datací 1795. Oba seznamy byly porovnány se dvěma elektronickými databázemi hudebních děl: s katalogem hudebněhistorického oddělení Národního muzea – Českého muzea hudby a notovým incipitovým katalogem Národní knihovny České republiky. Diplomová práce tyto elektronické databáze dále porovnává s tematickým katalogem, který je součástí monografie *Jakub Jan Ryba*, vydané v roce 1963. Předmětem zájmu jsou také počty autografů i opisů a tisky děl Jakuba Jana Ryby od počátku 19. století až do dnešní doby. Vzhledem k výsledkům bádání musíme prohlásit, že bylo prokázáno, že do dnešní doby se z Rybova díla zachovala jen část, neboť sám Ryba již v roce 1801 uvádí 1083 skladeb duchovních i světských, ale tematický katalog, vytvořený Janem Němečkem, uvádí pouze 559 incipitů (včetně incipitů skladeb v Němečkově době nezvěstných). Cílem tohoto bádání nebylo vytvořit definitivní seznam Rybových skladeb, ale spíše upozornit na to, že revize tematického katalogu děl Jakuba Jana Ryby by byla potřebná.

Dále se práce zabývá analýzou konkrétních děl. Stěžejní část tvoří dvě skladby: *Česká mše vánoční „Hej, mistře!“* a *Offertorium in D*. U první ze jmenovaných byly porovnány nejstarší dochované verze z hlediska tónin jednotlivých ordinálních a propriálních částí, nástrojového obsazení a z hlediska textového. Obecně lze říci, že *Česká mše vánoční* začala žít po svém prvním uvedení svůj život, neboť byly nalezeny různé varianty textů, pozměněné tóniny i odlišná nástrojová obsazení. Skladba *Offertorium in D* byla přepsána do moderní notace podle dochovaného opisu ve Smečně, díky čemuž mohlo dojít k její obnovené premiéře, která proběhla dne 9. dubna 2015 v Českém muzeu hudby (hudební nahrávka skladby z obnovené premiéry je součástí diplomové práce). Zároveň proběhla hlubší analýza díla a byly porovnány čtyři ze sedmi nalezených opisů. Vzhledem k rozsáhlosti a náročnosti díla lze říci, že skladba byla

pravděpodobně napsána pro některý z vyspělejších kůrů, pro něž Jakub Jan Ryba psal. Vzhledem k tomu, že flétna je stejně jako u *České mše vánoční* označena slovem koncertní a většina ostatních partů není z hlediska instrumentálních dovedností až tak náročná (ovšem kromě smyčcové sekce), lze uvažovat i o tom, že v menším nástrojovém obsazení skladba zazněla také ve Starém Rožmitále. Důkazy o tom však chybějí. Práce se dále zabývá analýzou dalších vybraných děl, avšak ne již tak dopodrobna.

V příloze je k dispozici kompletní partitura a jednotlivé party *Offertoria in D*, čímž je umožněno, aby byla skladba nastudována i dalšími hudebními tělesy a dostala se tak do všeobecného hudebního povědomí. *Offertorium in D* je zároveň důkazem toho, že Rybova tvorba je zatím z velké části nepoznána a je zřejmé, že definitivní hudební tvář Ryby-skladatele bude teprve v budoucnu objevena.

Summary

This diploma thesis called “The analysis of selected choral compositions by Jakub Jan Ryba” deals primarily with his religious works. The introductory chapter briefly describes Ryba’s journey to music and the activity of a composer and the text is also based on Ryba’s own biography published in 2005 titled *My Life and Music*.

The thesis concerns an extant autographic list of his works dated to 1801 and an autographic fragment of an incipit catalogue of compositions dated from 1774 to 1796 including an incipit of *Czech Christmas Mass “Hey, Master!”* dated back to 1795. Both lists were compared with two electronic music databases: the catalogue of the department of music history, National Museum - the Czech Museum of Music and the musical incipit catalogue of the National Library of the Czech Republic. The electronic databases were further compared with the thematic catalogue which is a part of the monography titled *Jakub Jan Ryba* published in 1963. The object of interest was also the quantity of autographs and transcripts and the prints of the works by Jakub Jan Ryba which have been issued from the beginning of the 19th century till present. Regarding the results of the research, it was proved that only a part of Ryba’s work has survived up till now since Ryba himself presents 1083 compositions, both religious and secular, already in 1801. However, the thematic catalogue created by Jan Němeček presents merely 559 incipits (including the incipits of compositions missing in Němeček’s time). The objective of this investigation was not to create a definitive enumeration of Ryba’s works but rather to draw attention to the fact that a revision of the thematic catalogue of Ryba’s compositions is needed.

Moreover, the thesis analyses specific compositions. The crucial part consists in two pieces: *Czech Christmas Mass “Hey, Master!”* and *Offertorium in D*. Concerning the former piece, the two oldest surviving versions were confronted with respect to the key of individual ordinary and proper parts, instrumentation and the lyrics. Generally speaking, the *Czech Christmas Mass* has started to live a life of its own after its first presentation as diverse variants of lyrics, modified keys and different instrumental parts were found. The composition *Offertorium in D* was transcribed into the modern notation according to the extant transcript in Smečna thanks to which a renewed premiere could take place in the Czech Museum of Music on 9 April 2015 (a recording of the piece from its renewed

presentation is attached to the thesis). Additionally, a more profound analysis of the work was carried out and four of the seven discovered transcripts were compared. Considering the extensiveness and demanding nature of the composition it can be said that the work was probably written for one of the more advanced choirs for which Jakub Jan Ryba was composing.

With regard to the fact that the flute part is intended for the concert flute (as in the *Czech Christmas Mass*) and the majority of the other parts is not so difficult as for instrumental skills (except for the string section), it can be speculated that this composition was performed in Starý Rožmitál by a smaller instrumentation as well. Nevertheless, this claim is lacking in evidence. Besides, the thesis contains an analysis of further selected works in a less detailed manner.

The complete scores and individual parts of *Offertorium in D* are available in the appendix which enables other musical ensembles to study the composition and to raise public musical awareness. At the same time, *Offertorium in D* proves that Ryba's work is largely unknown and it is obvious that the ultimate musical character of Ryba, the composer, is yet to be discovered.

Obsah

Úvod	10
1 Ryba skladatel	12
<i>1.1 Rybova cesta k hudbě a kompozici</i>	12
<i>1.2 Motivický materiál</i>	16
<i>1.3 Harmonie</i>	16
<i>1.4 Instrumentace</i>	16
2 Autografické seznamy Rybových skladeb	17
3 Dochované autografy a opisy duchovních skladeb	18
<i>3.1 Počet duchovních skladeb obecně</i>	19
<i>3.2 Autografy</i>	20
<i>3.3 Opisy</i>	23
4 Porovnání Rybových autografických seznamů s výsledky bádání	25
5 Skladby vydané tiskem	26
6 Česká mše vánoční „Hej, mistře!“	29
<i>6.1 První provedení</i>	30
<i>6.2 Základní forma a text</i>	30
<i>6.3 Označení částí mše s latinskou předložkou „ad“</i>	31
<i>6.4 Návrat partů na kůr Starého Rožmitálu</i>	31
<i>6.5 Města, kde se dochovaly opisy České mše vánoční</i>	32

6.6 <i>Opis III D 135</i>	33
6.7 <i>Další dochované verze České mše vánoční</i>	35
7 Offertorium in D	41
7.1 <i>Dochované opisy</i>	41
7.2 <i>Obsazení</i>	42
7.3 <i>Formální a harmonický rozbor</i>	42
7.4 <i>Text</i>	45
7.5 <i>Převedení do soudobé notace</i>	46
7.6 <i>Novodobá premiéra skladby</i>	53
Závěr	55
Bibliografie	57
Seznam obrázků, notových ukázek a tabulek	59
Seznam příloh	

Úvod

Jakub Jan Ryba (1765–1815) komponoval skladby duchovní i světské, co se týče hudebních druhů (forem), je jeho dílo vskutku rozmanité. Odhaduje se, že během dvaatřiceti let složil na 1500 skladeb¹. Přesný počet se dnes bohužel nedozvíme, neboť mnoho z nich se do dnešní doby nedochovalo. Jeho dílo zahrnuje mše, árie, litanie, kvartety, písně, oratoria, kantáty, pastorely, varhanní skladby aj. I když byl v kompozičních technikách samouk, již za svého života dosáhl značného věhlasu a některé jeho mše se dokonce po Čechách šířily pod jménem Josepha Haydna (doloženo je to u mše s názvem *Missa solemnis in Dis* z roku 1797).² Obecným cílem diplomové práce je tedy poukázat na základě faktů na to, že velká část Rybova díla zůstává zatím neprobádána a je potřebné začít uvádět jeho dílo v život.

Tematický katalog Rybova díla vydal v roce 1963 Jan Němeček, je součástí jeho monografie *Jakub Jan Ryba*³. Tento tematický katalog obsahuje celkem 559 incipitů Rybových skladeb duchovních i světských, včetně incipitů v době vydání díla nezvěstných. S tematickým katalogem jsme porovnali dvě elektronické databáze: databázi hudebněhistorického oddělení Národního muzea – Českého muzea hudby, konkrétně starý a nový katalog notového archivu, dále pak katalog Národní knihovny České republiky. Cílem tohoto bádání nebylo určit přesný počet Rybových dochovaných skladeb, nýbrž spíše poukázat na to, že revize katalogu Rybova díla je potřebná.

Rybova *Česká mše vánoční „Hej, mistře!“* je dnes asi nejhranější vánoční mší nejen v Česku, ale i v mnohých jiných zemích. Důkazem toho je i fakt, že je překládána do cizích jazyků a prováděna nejrůznějšími soubory od amatérských až po profesionální orchestry a sbory. Do dnešní doby se dochovalo několik nejstarších verzí této mše, u kterých jsme porovnali texty, nástrojové obsazení a tóniny. Zjistili jsme, že už tyto nejstarší dochované verze se liší. Diplomová práce se také zabývá patrně vůbec nejstarším

---

¹ Srov. KOLEKTIV AUTORŮ. *Mistři klasické hudby. Život a dílo velkých skladatelů č. 61. Jakub Jan Ryba*. Praha : WillMark, 2001. Str. 976. ISSN 1212 – 6160.

² Text je převzat z: KŘIVKOVÁ, L. *Hudba na kůru kostela Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále*. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Katedra hudební výchovy. 2010. Ved. práce: PhDr. Leona Saláková, Ph.D.

³ NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. 364 s.

exemplářem se signaturou III D 135, u kterého dodnes není jasně řečeno, zda se jedná o autograf, nebo jen o opis. Provedli jsme proto laické (myšleno odborně negrafologické) porovnání s jinými Rybovými autografy a pokusili se najít společné a rozdílné znaky.

Hlavním cílem diplomové práce pak bylo spartovat některou z Rybových skladeb, která není v dnešní době rozšířená. Součástí diplomové práce je tedy kompletní partitura a jednotlivé party *Offertoria in D*, jehož autograf se sice vypátrat nepodařilo, nicméně skladbu jsme dohledali v sedmi opisech. Čtyři z nich byly podrobeny hlubší analýze a porovnány mezi sebou. Skladba byla zároveň nastudována ansámblly *Chorus Carolinus Kladno* a *Collegium pedagogium PedF UK Praha* a její obnovená premiéra proběhla dne 9. dubna 2015 v Českém muzeu hudby. Součástí diplomové práce je nahrávka z této obnovené premiéry. Skladba budiž důkazem toho, že Rybova díla stále čekají na svá objevení a jeho tvorba zůstává zatím z větší části nepoznána.

1 Ryba skladatel

1.1 Rybova cesta k hudbě a kompozici

Hudební dráha Jakuba Jana Ryby započala již v útlém dětství. Jeho otec Jakub Jan Ryba (1732–1792) byl učitelem a varhaníkem, sám také komponoval.⁴ První hudební vzdělání získal Jakub Jan Ryba právě od svého otce. Ve svém hudebním životopise vzpomíná, jak již jako čtyřletý „*neustále psával noty – nebo kdovíco!*“⁵ Ryba měl možnost hrát na housle, klavír i na varhany, avšak housle byly jeho milovaným nástrojem: „*Jednou mě ale zavedl kterýsi žák do kostela. /.../ Vystoupili jsme na kůr a byli jsme tam úplně sami. Zmocnila se mě chuť hrát. Řekl jsem to onomu chlapci a ten mě posadil za varhany. Položil jsem prsty na klaviaturu, ale nic se neozývá – chci pryč odtud. Můj průvodce běží, aby šlapal měchy, a já se teď předvádím se svým pěkným koncertem – každý si umí představit, jak nečekaně má krásná varhanní hra zapůsobila na lidi, kteří se dole modlili! – Můj dědeček úplně bez dechu přichází, bere mě z lavice a můj úslužný šlapač měchů dostává návdavkem učitelský pohlavek. Tahle nová nešťastná příhoda na mě udělala tak silný dojem, že už jsem si klavíru, jímž jsem byl dosud velice zaujat, vůbec nevšímal. Mým nejmilejším nástrojem se tedy od té doby staly mé staré housle.*“⁶

„*V sedmi letech se začal Jakub seriózně učit hudbě. Ve škole se věnoval zpěvu, doma také. /.../ Pod otcovým vedením dělal velké pokroky a záhy byl schopen zpívat čistě a bez chyby z listu.*“⁷ „*Od devíti let zpíval alt*⁸, otec jej učil hře na housle, violoncello, varhany a klavír, později teorii a generálbasu. V kantorské jizbě stály čtyři clavichordy, na nichž cvičilo vždy současně několik žáků; kantorský synek byl jedním z nich. /.../

---

⁴ Srov. NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. Str. 10n.

⁵ RYBA, J. J. *Můj život a hudba*. 1. vyd. Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby, Národní knihovna České republiky, Královská kanonie premonstrátů v Praze, 2005. Str. 2. ISBN 80-7050-476-5.

⁶ RYBA, J. J. *Můj život a hudba*. 1. vyd. Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby, Národní knihovna České republiky, Královská kanonie premonstrátů v Praze, 2005. Str. 4n. ISBN 80-7050-476-5.

⁷ KOLEKTIV AUTORŮ. *Mistři klasické hudby. Život a dílo velkých skladatelů č. 61. Jakub Jan Ryba*. Praha : WillMark, 2001. Str. 982. ISSN 1212 – 6160.

⁸ Od tohoto roku již přispíval do rodinné pokladny, neboť jako druhý altista dostával plat tři zlaté. O rok později byl již prvním altistou a dostával plat šest zlatých. Srov. KOLEKTIV AUTORŮ. *Mistři klasické hudby. Život a dílo velkých skladatelů č. 61. Jakub Jan Ryba*. Praha : WillMark, 2001. Str. 982. ISSN 1212 – 6160.

*Také generálbasu se po překonaných obtížích po čase naučil tak, že již od deseti let zastával otce u varhan při rorátech.*⁹

První větší skladatelský počín Rybův nesetkal se s velikým úspěchem. Ve věku osmi let se Ryba rozhodl napsat *Salve*. Ve svém životopise napsal: „*Můj hymnus byl hotov za čtyři dny. Ukazují ho otci – prohlíží ho, potřásá hlavou. „Dobré, dobré,“ říká, „ale příliš dlouhé, zkrátím ho.“ Bylo to jako zásah blesku. Prosil jsem a prosil, ale marně. Má práce, kterou jsem konal s potěšením a radostí, byla zkrácena a byla z ní pouze první část. Ani ta však nezůstala, jak jsem ji složil. Za několik dnů bylo mé Salve, na němž už mi nezáleželo, provedeno v kostele. Necítil jsem žádnou radost.*“¹⁰ Ryba se ve své dětské pýše rozhodl skoncovat s komponováním v duchovním stylu a nadále psal spíše jen drobné skladby pro klavír.

Před začátkem školního roku 1780 odvezl Rybu jeho strýc P. Jan Vaníček do Prahy, aby mohl studovat na piaristickém gymnáziu. Germanizace pod záštitou císaře Josefa II. se však dotkla i Ryby, neboť u přijímacích zkoušek kvůli neznalosti němčiny pohořel. Přihlásil se tedy do čtvrté třídy piaristické normální školy a za rok již zvládl přijímací zkoušky bez problémů. Díky Praze si Ryba rozšířil své hudební obzory. „*Vznešená hudba v pražských chrámech – U Křižovníků, v malostranském kostele sv. Mikuláše a u sv. Michala pod taktovkou Koželuha, Praupnera, Strobacha a Vogela – zcela okouzlovala.*“¹¹ Ryba hudbu v chrámech vždy pozorně poslouchal, a pokud ho něco zaujalo, pečlivě si to zapisoval do své poznámkové knížky, kterou nosil stále při sobě. Začal si také opisovat různé skladby. V Praze se Ryba stal členem smyčcového kvarteta, kde hrál na violoncello, jako houslista působil také na pražských kůrech a v kostele sv. Salvátora zastával po nějakou dobu funkci varhaníka.

V Rybovi se postupně zrodila touha komponovat. V roce 1782 napsal šest kvartetů, u kterých si vzal za vzor skladatele Jana Křtitele Vaňhala a která byla posluchači i hudebníky chválena. Během jediného roku napsal Ryba veliké množství děl (např. 24 kvartetů, 4 koncerty, 12 sonát pro klavír aj.). Později to Ryba komentoval slovy:

---

⁹ NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. Str. 11.

¹⁰ RYBA, J. J. *Můj život a hudba*. 1. vyd. Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby, Národní knihovna České republiky, Královská kanonie premonstrátů v Praze, 2005. Str. 11. ISBN 80-7050-476-5.

¹¹ RYBA, J. J. *Můj život a hudba*. 1. vyd. Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby, Národní knihovna České republiky, Královská kanonie premonstrátů v Praze, 2005. Str. 14. ISBN 80-7050-476-5.

„Nu doopravdy, když se srdce naplní, rádo se vylíje. Mé srdce určitě překypovalo, neboť předlouhý klid v něm ukryl velké zásoby, a teď přišel čas, aby se vyprázdnilo.“¹²

„Dal se nadšeně do studia kontrapunktu. Těžko pochopitelná místa si vypisoval a lámal si jimi hlavu tak dlouho, dokud mu nebyla jasná.“¹³ Postupně si Ryba našel cestu i k divadlu, kde se poslechem učil umění orchestrace. Využil možnosti navštěvovat Nosticovo divadlo, které bylo v roce 1783 otevřeno. Seznámil se tedy i s hudbou Mozartovou. Dosáhl tak veliké skladatelské zručnosti, že v roce 1784 psal nokturna, tercety, kvartety a další díla bez partitury. V Praze pobyl Jakub Jan Ryba celkem pět let, díky svým kompozicím se stával stále slavnějším.

Jakub Jan Ryba přemýšlel o tom, že se stane knězem, a snil o cestě do ciziny. Tento sen však náhle přerušil dopis od otce z Nepomuku. Ryba později napsal: „V Nepomuku se mělo uvolnit místo učitele. Rodiče mi radili, abych se o ně ucházel, a jejich důvody svazovaly moje srdce. Snažili se ulehčit své tísnivé situaci a to stačilo, abych se pro ně obětoval.“¹⁴ Ryba místo podučitele nakonec nezískal a naděje o odchodu na chvíli ještě vzplanuly. Začal přemýšlet o cestě do Bavor. Nicméně poté, co Rybův otec vážně onemocněl, nezbylo, než aby se Ryba do Nepomuku vrátil a otce zastupoval. Nicméně i v Nepomuku Ryba ve volných chvílích studoval hudební teorii. Avšak „Nepomuk jej zklamal. /.../ Dvě vlastní mše, jež tu dal provést, vyvolaly posměch. /.../ Od té doby pro tamější kůr nic nesložil.“¹⁵ Ryba se později jako pomocný učitel přesunul do Mníšku, odkud mohl častěji dojíždět do Prahy. V této době však v Rožmitále onemocněl Ondřej Poddaný. Ryba sem proto nastupuje dne 11. února 1788 ve svých 22 letech jako pomocný učitel a regenschori v Rožmitále. Po půl roce získává definitivní dekret a zůstává zde po celý zbytek svého života, tedy 27 let.

---

¹² RYBA, J. J. *Můj život a hudba*. 1. vyd. Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby, Národní knihovna České Republiky, Královská kanonie premonstrátů v Praze, 2005. Str. 18n. ISBN 80-7050-476-5.

¹³ NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. Str. 13.

¹⁴ RYBA, J. J. *Můj život a hudba*. 1. vyd. Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby, Národní knihovna České Republiky, Královská kanonie premonstrátů v Praze, 2005. Str. 25. ISBN 80-7050-476-5.

¹⁵ NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. Str. 16.

1.1.1 Příchod do Rožmitálu – nárůst duchovních skladeb

Když Jakub Jan Ryba přišel do Rožmitálu, neměl to moc jednoduché. Škola byla v žalostném stavu, vedl spory s duchovním Zacharem i mnohými rodiči. Postupně si však zvykl na toto místo a snažil se jej zvelebit nejen svou hudbou, ale i svou usilovnou pílí a prací. Příchod do Starého Rožmitálu byl však zásadní pro Rybovu duchovní tvorbu. Napsal: *„Když jsem se do tohoto stavu vpravil, zcela jsem se věnoval literatuře a s veškerým tvůrčím nadáním rovněž hudbě. Nyní jsem byl nucen pracovat víc v církevním stylu a moje skrovná zásoba církevních skladeb mě přiměla, abych se svým školním pomocníkem psal celé noci. Malé mše, árie, moteta a podobně jsem skládal bez partitury a musím přiznat, že jsem toho v prvních letech ve svém úřadu napsal tolik, že když teď prohlížím soupis svých skladeb, sám žasnu. Získal jsem také příležitost hlouběji se zamyslet nad chrámovou hudbou. /.../ Uvažoval jsem takhle: cílem chrámové hudby je vzkřísit bohabojné city shromážděných křesťanů a dodat jim více síly. Dále má církevní hudba tomuto shromáždění vštěpovat pravou zbožnost, posilovat a zachovávat ji v srdcích. Také chce smyslově představit slávu Všemohoucího a povzbudit nás, abychom Boha uctívali. A nakonec vede k tomu, že do ní vetkneme svou celou duchovní bytost, všemohoucnost a lásku.“¹⁶*

Jakub Jan Ryba se tedy dal do komponování duchovních skladeb, kterými se snažil přivést lid k hlubšímu duchovnímu prožitku. Snažil se poznat, pro koho vlastně hudbu skládá a zároveň jako dobrý didaktik věděl, co jsou jeho hudebníci schopni zahrát. Řekl si: *„Musím psát pro laiky a pozvolna je vést k vznešenosti.“¹⁷* Právě díky spojení těchto myšlenek a úvah můžeme v díle Jakuba Jana Ryby najít díla co do složitosti i obsahu naprosto odlišná, neboť dobře věděl, co jsou rožmitálští schopni zahrát a zazpívat, ale zároveň skládal hudbu pro kůry vyspělejší.

Nebýt Rybova příchodu do Starého Rožmitálu, Ryba by možná nikdy nenapsal tolik duchovních děl, jak tomu nakonec bylo. Postupně přišly světské starosti jako úmrtí

---

¹⁶ RYBA, J. J. Můj život a hudba. 1. vyd. Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby, Národní knihovna České republiky, Královská kanonie premonstrátů v Praze, 2005. Str. 32n. ISBN 80-7050-476-5.

¹⁷ RYBA, J. J. Můj život a hudba. 1. vyd. Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby, Národní knihovna České republiky, Královská kanonie premonstrátů v Praze, 2005. Str. 36. ISBN 80-7050-476-5.

děti či obživa rodiny. V Rybově tvorbě však tento zlom není možné najít, neboť až do své smrti komponoval v duchu svých zásad.

1.2 Motivický materiál

Motivický materiál Rybovy tvorby je vzhledem k rozsáhlosti díla rozmanitý. „*Rybova melodika je většinou svěží, invenčně ne chudá, méně často upjatá nebo strohá. Nebývá však dlouhodechá.*“¹⁸ Motivy vokálních hlasů jsou většinou sylabické, méně melismatické. Nalézt lze motivy deklamované na jednom či několika málo tónech, ale také motivy vyžadující větší pěvecké či instrumentální dovednosti. Rozbory motivů konkrétních skladeb lze nalézt v monografii *Jakub Jan Ryba* od Jana Němečka.

1.3 Harmonie

Co se týká harmonie, musíme si uvědomit, že harmonie obecně byla v 18. století nekomplikovaná. Vezmeme-li v potaz, že Ryba byl vlastně samouk, lze u Ryby nalézt poměrně široké plénum kvintakordů a jejich obrátů i dalších akordů včetně nonového. V pastorálních skladbách se objevuje tzv. dudácká kvinta a z hlediska plynutí hlasů můžeme u Ryby nalézt i polyfonní způsob kompozice.¹⁹

1.4 Instrumentace

V instrumentaci se Ryba přizpůsobil dobové praxi, ve které barokní instrumentace ustupuje klasicistní. Z tohoto důvodu např. Ryba nikdy nepředepsal pozouny, které v polovině 18. století zmizely z chrámové hudby. V partiturách lze najít nejrůznější řazení nástrojů, neexistovala ustálená podoba. Při největším obsazení bývá u Ryby zastoupena jedna flétna, dva hoboje, dva klarinety, dva fagoty, principál, dvě klariny, dva lesní rohy, tympány, první a druhé housle, první a druhé violy, violoncello, kontrabas a varhany. Těžištěm orchestru jsou u Ryby vždy smyčce, důležitou roli často hraje také flétna a varhany.²⁰

---

¹⁸ NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. Str. 66.

¹⁹ Srov. NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. Str. 91nn.

²⁰ Srov. NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. Str. 97nn.

2 Autografické seznamy Rybových skladeb

Do dnešní doby se dochovaly celkem dva autografické seznamy Rybových skladeb. První z nich je fragment autografu Rybova tematického soupisu s incipity jeho duchovních skladeb z let 1774 až 1796. Je uložen v Českém muzeu hudby pod signaturou Tr B 568. Incipit *České mše vánoční* „Hej, mistře!“ je zde uveden s datací 1795, je tedy jisté, že Ryba na této mši pracoval již před rokem 1796, kdy byla pravděpodobně poprvé provedena. *Česká mše vánoční* je zde řazena mezi missa solemnes pastorales.

Obrázek č. 1: Zápis incipitu České mše vánoční z fragmentu Rybova autografického seznamu

Druhým seznamem je ten, který Ryba uvedl ve svém hudebním životopise. Datovaný je 8. července 1801 a je psán gramaticky téměř bezchybnou němčinou. Rukopis je uložen ve Strahovské knihovně Kláštera premonstrátů v Praze pod signaturou D A II 57 a knižně byl vydán v roce 2005 pod názvem *Můj život a hudba*. Ke konci obsahuje číselný seznam skladeb, rozdělených na světské a církevní. Mezi církevními uvádí např. „*missae sollemnes, mezi nimi jedna česká*“.²¹ Můžeme se pouze domnívat, že onou českou mší myslí Ryba *Českou mši vánoční* „Hej, mistře!“. Celkem zde Ryba uvádí 1083 skladeb duchovních a světských.

Jan Němeček pak v monografii *Jakub Jan Ryba* uvádí orchestrální úvodní témata duchovních skladeb, která se do dnešní doby nedochovala. Jakub Jan Ryba je uveden ve sbírce mší uložené pod signaturou XIV F 94, pochází z roku 1796. Celkem Jan Němeček uvádí 16 mší, 9 offertorií, 7 mariánských antifon, 2 stationes a 10 árií a duetů.²²

---

²¹ RYBA, J. J. *Můj život a hudba*. 1. vyd. Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby, Národní knihovna České Republiky, Královská kanonie premonstrátů v Praze, 2005. Str. 49. ISBN 80-7050-476-5.

²² Srov. NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. Str. 336nn.

3 Dochované autografy a opisy duchovních skladeb

Zdrojem následujících informací jsou dvě elektronické databáze:

1. katalogy hudebněhistorického oddělení Národního muzea – Českého muzea hudby, konkrétně starý a nový katalog notového archivu.²³
2. notový incipitový katalog Národní knihovny České republiky.²⁴

Je na místě upozornit na to, že následující čísla jsou pouze orientační a to hned z několika důvodů:

- Pracovali jsme pouze se skladbami, které se zobrazily po zadání hesla „Jakub Jan Ryba“. V případě, že by některé skladby J. J. Ryby byly uloženy pod jiným heslem, vyhledávač by je nenašel.
- Při porovnávání jsme vycházeli pouze z incipitů uvedených v monografii *Jakub Jan Ryba* a z incipitů v elektronických databázích. U některých starších katalogových lístků ovšem incipity skladeb chyběly, v tom případě porovnání proběhlo pouze podle uváděných signatur.
- Nedošlo ke spárování všech katalogových lístků s incipity uváděnými Janem Němečkem. Existují dvě možnosti, proč tomu tak je. Zaprvé Jan Němeček neměl daný autograf či opis k dispozici a tuto konkrétní signaturu či incipit neuvádí. Skladbu však mohl uvést pod jinou signaturou, kterou měl k dispozici. Zadruhé se jedná o skladbu, kterou Jan Němeček vůbec neanalyzoval, a v tom případě by byla novou položkou v tematickém katalogu Rybových skladeb. Tuto otázku necháváme prozatím otevřenou.
- Některé autografy jsou jak u Jana Němečka v monografii *Jakub Jan Ryba*, tak v jednotlivých záznamech označeny otazníkem, není tedy jisté, že se skutečně o autografy jedná.
- U některých skladeb je autografem pouze část (např. pouze nástrojové party).
- U mnohých katalogových lístků zcela chybí zmínka o tom, zda se jedná o autograf, či opis.

---

²³ Katalogy notového archivu. *Národní muzeum: České muzeum hudby* [online]. [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: <http://nris.nkp.cz/Institute.aspx?sigla=ABX001>

²⁴ Naskenované katalogy Národní knihovny ČR: Notový incipitový katalog. *Národní knihovna České republiky* [online]. [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: <http://katif.nkp.cz/KatalogyHudba.aspx?katkey=061KHI>

3.1 Počet duchovních skladeb obecně

Co se počtu dochovaných duchovních skladeb týká, počítání je poněkud složité. Tematický katalog Jana Němečka jsme porovnali se dvěma zmiňovanými elektronickými databázemi. Obecně musíme říct, že se podařilo identifikovat velkou část duchovních skladeb, které uvádí i Jan Němeček, většinou ve větším počtu exemplářů, než tematický katalog uvádí.

Duchovní skladby	Počet uváděný Janem Němečkem	Počet dohledaných skladeb
Písně	31	31
Árie a duety	52	43
Pastorely	56	36
Moteta (gradualia, offertoria)	104	90
Responsorie a hymny	41	39
Mariánské antifony	20	15
Stationes (k průvodu o Božím Těle)	6	4
Asperges me a Vidi aquam	6	6
Rorate, Libera, Animas, Pange lingua	5	0
Te Deum	4	4
Litanie	12	10
Nešpory a nešporní žalmy	4	4
Mše	89	78
Requiem	7	6
Kantáty a oratoria	4	3
Celkem	441	369

Tabulka č. 1: Číselné porovnání skladeb uváděných Janem Němečkem s výsledky bádání

Ze 441 záznamů duchovních skladeb, které Jan Němeček uvádí, jsme celkově dohledali 369 skladeb. Vzhledem k zevrubnosti a omezené možnosti bádání to považujeme za vysoké číslo. Zároveň věříme, že při hlubší analýze jednotlivých signatur by patrně ještě došlo k identifikování dalších skladeb. Jak ale dokládá následující podkapitola, dnes již víme, že Němečkův tematický katalog není kompletní. Možnost, že v neidentifikovaných katalogových lístcích jsou skladby, které Jan Němeček neuvádí, je tedy celkem velká.

3.2 Autografy

Celkem se nám prozatím podařilo dohledat 182 autografů, případně jejich částí, které uvádí i Jan Němeček. Navíc víme o existenci dalších dvou autografů, které tematický katalog neuvádí:

- *Svatební kantáta* z roku 1812 (dochovaná partitura)
- rukopisná příručka *Libellus caeremonialis* s Rybovým hymnem *Ecce, quomodo moritur justus*

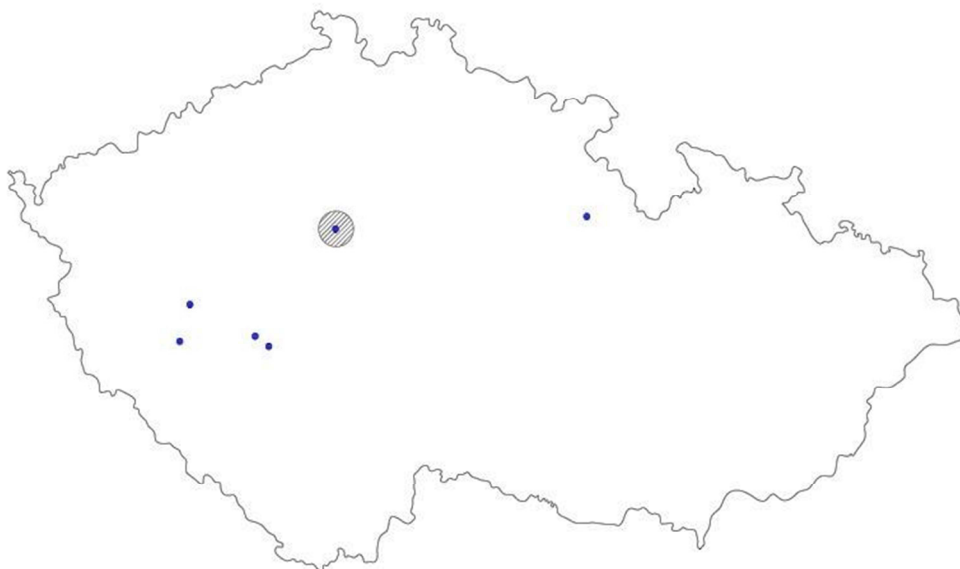
3.2.1 Číselný seznam dochovaných autografů duchovních skladeb

V následujícím seznamu uvádíme autografy, částečné autografy i skladby, u nichž je sporné, zda se skutečně o autograf jedná (záznamy jsou tedy označeny otazníkem). Celou mši počítáme jako jednu skladbu. Dělení do jednotlivých skupin jsme převzali z monografie Jana Němečka.

- písně: 8
- árie a duety: 9
- pastorely: 8
- moteta (gradualia, offertoria): 58
- responsoria a hymny: 39 (včetně hymnu *Ecce, quomodo moritur justus*)
- mariánské antifony: 5
- stationes (k průvodu o Božím těle): 4
- Te Deum: 1
- litanie: 5
- nešpory a nešporní žalmy: 2 (u druhé signatury 24 žalmů)
- mše: 33
- requiem: 3
- kantáty a oratoria: 4 (včetně *Svatební kantáty*)

3.2.2 Města, kde se dochovaly autografy

Ve valné většině záznamů chybí údaje o tom, kde se autografy dochovaly. Z uvedených zdrojů jsme zjistili, že autografy se dochovaly v následujících městech: Březnice, Kostelec nad Orlicí, Plzeň, Praha Strahov, Přeštice, Rožmitál pod Třemšínem.

Obrázek č. 2: Mapa míst, kde se dochovaly autografy

3.2.3 *Libellus caeremonialis*²⁵

Rukopisná příručka pro rožmitálský kůr psaná Jakubem Janem Rybou s názvem *Libellus caeremonialis* pochází z roku 1795 a obsahuje na 486 stranách texty latinských žalmů a texty pro celý církevní rok, které Ryba převzal z různých liturgických knih. Jsou zde i české texty k různým příležitostem, mezi nimi i staročeský chorál *Hospodine, pomiluj ny* v českém i latinském jazyce. Jakub Jan Ryba sem vložil i notový záznam své skladby *Ecce quomodo moritur justus*, o které je podrobněji pojednáno v následující podkapitole.

Tento ceremoniál byl nalezen až v roce 1976 tehdejším starorožmitálským farářem Miloslavem Vlkem na půdě rožmitálské fary. „Při skartaci písemností rožmitálského archivu objevil rukopisnou knihu v kožené vazbě *Libellus caeremonialis continens omnes per totum annum a. S. Ecclesia Catholica praescriptas caeremonias, conscriptus ad usum*

²⁵ Text je převzat z: KŘIVKOVÁ, L. *Hudba na kůru kostela Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále*. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Katedra hudební výchovy. 2010. Ved. práce: PhDr. Leona Saláková, Ph.D.

Jacobi Riba Regentis Chori Rosmitaliensis A.D.MDCCXCV (Kniha obřadů ... sepsaná k užívání Jakuba Ryby, ředitele kůru rožmitálského L. P. 1795).“²⁶ Už Jan Němeček, který svou monografií *Jakub Jan Ryba* vydal v roce 1963, vyřkl názor, že jakýsi ceremoniál zde Ryba musel sepsat. Jeho teorie se tímto tedy potvrdila.

3.2.4 Hymnus Ecce, quomodo moritur justus²⁷

V překladu název znamená „Hle, jak umírá spravedlivý“ a hymnus je určen pro velikonoční obřady konané na Velký pátek. Tato skladba je napsána pro smíšený sbor s doprovodem dvou lesních rohů, nejstarší dochovaná partitura je samozřejmě psána v původních klíčích. Obnovenou premiéru měla v roce, ve kterém byla znovuobjevena, tedy v roce 1976 a zazněla skutečně v doprovodu dvou lesních rohů. Pokud dnes nejsou tyto nástroje k dispozici, zpívá ji pouze smíšený sbor a cappella. Tato skladba se na starorožmitálském kůru zpívá na Velký pátek, zařazena bývá i na závěr mše svaté o Květné neděli.

3.2.5 Kantáta pro sóla, sbor a orchestr z roku 1812²⁸

Ve svatební kantátě, která byla objevena až v roce 2000 v Kostelci nad Orlicí, zhudebnil Ryba německý text, patrně vlastní. Jedná se o píseň pro tři sólové hlasy – soprán, alt, bas – se sborovým refrénem, která byla určena nevěstě jménem Tereza. Z partitury není zřejmé, kdy a kde byla skladba provedena. Jelikož se jedná o světský text, je na místě reálně uvažovat o tom, že skladba nebyla určena do kostela, ale patrně až ke svatební hostině.²⁹

---

²⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. *Informační bulletin Společnosti Jakuba Jana Ryby*. Rožmitál pod Třemšínem : 2002. Str. 22.

²⁷ Text je převzat z: KŘIVKOVÁ, L. *Hudba na kůru kostela Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále*. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Katedra hudební výchovy. 2010. Ved. práce: PhDr. Leona Saláková, Ph.D.

²⁸ Text je převzat z: KŘIVKOVÁ, L. *Hudba na kůru kostela Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále*. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Katedra hudební výchovy. 2010. Ved. práce: PhDr. Leona Saláková, Ph.D.

²⁹ Srov. KOLEKTIV AUTORŮ. *Informační bulletin Společnosti Jakuba Jana Ryby*. Rožmitál pod Třemšínem : 2000. Str. 19-21.

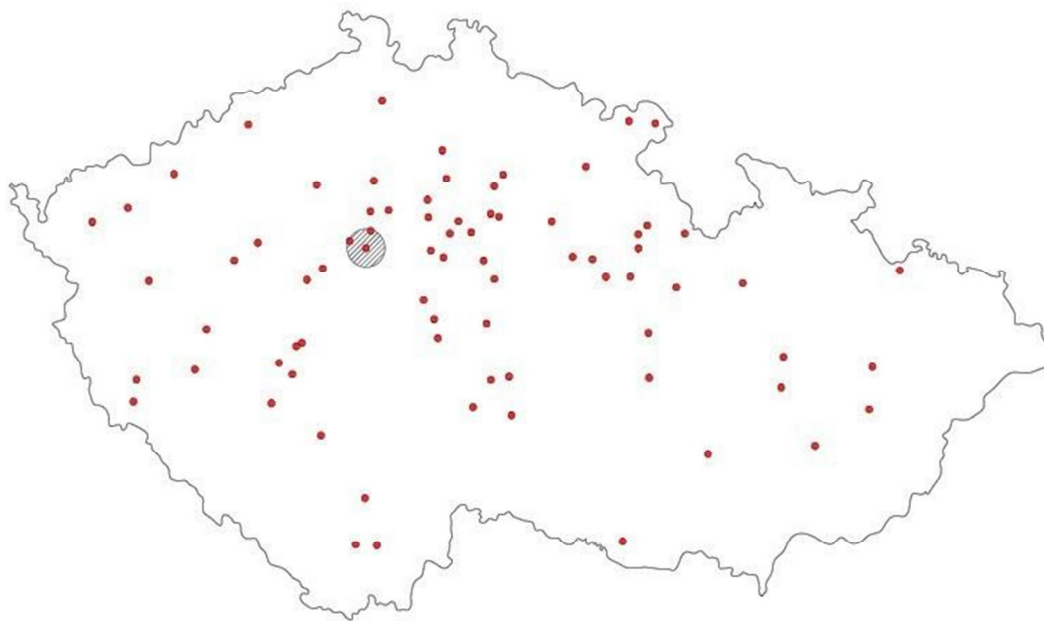
3.3 Opisy

Opisy se dochovaly ve větším množství než autografy, neboť u skladeb, u nichž existuje autograf, ve velké většině případů existují také další opisy. Zaměřili jsme se proto hlavně na místa, kde se opisy dochovaly. Ty nám mohou být důkazem toho, že Rybova tvorba byla známa skutečně po celých Čechách. Opět přidáváme poznámku, že ne u všech katalogových lístků v elektronických databázích je uvedeno místo, odkud opis pochází. Seznam měst je tedy spíše orientační. V potaz jsme brali pouze duchovní hudbu a skladby, které jsme bezpečně identifikovali s Německovým tematickým katalogem. U některých míst bohužel není uvedeno, o jakou konkrétní lokalitu se jedná, takže není možné bližší určení. To se týká např. místa Vyšehrad, kde není nic blíže specifikováno.

3.3.1 Města, kde se dochovaly opisy

Města, kde se dochovaly opisy skladeb spárovaných s tematickým katalogem, jsou následující: Bakov nad Jizerou, Bohdaneč, Bohdaneč, Bohutín, Brno, Broumov, Březnice, Bystřice pod Pernštýnem, Česká Lípa, Česká Třebová, Český Brod, Čistá, Ďáblice, Dašice, Divišov, Dobruška, Domažlice, Drahotuše, Hluboká nad Vltavou, Horšovský Týn, Humpolec, Chleny, Chroustovice, Karlovy Vary, Klášterec, Kolín nad Labem, Kopidlno, Kostelec nad Labem, Kostelec nad Orlicí, Králův Dvůr, Králův Městec, Křemešník, Kuks, Kunvald, Kutná Hora, Kvasice, Líbeznice, Liboc, Libošice, Lnáře, Lodenice, Loukov, Lysá nad Labem, Mělník, Nová Cerekev, Nové Benátky, Nymburk, Opava, Osek, Pardubice, Písek, Plzeň, Poděbrady, Polička, Polštýn, Praha (více míst), Prostějov, Přeštice, Příbram, Rakovník, Roudnice, Rovensko, Rožmitál, Rychnov nad Kněžnou, Ředhošť, Římov, Sadská, Sokolov, Střebno, Teplice nad Metují, Těšetice, Turnov, Úterý, Velenice, Veliš, Vitice, Vlašim, Vranov, Vysoké Mýto, Vyšehrad, Zlatá Koruna, Znojmo, Želiv.

Následující obrázek dokazuje, že opisy Rybových skladeb se dochovaly opravdu napříč celou Českou republikou. Zobrazena jsou pouze místa, která byla plně identifikována. Vezmeme-li v potaz, že soupis míst není zdaleka definitivní, jejich počet a rozlehlost jsou úctyhodné.

Obrázek č. 3: Mapa míst, kde se dochovaly opisy

4 Porovnání Rybových autografických seznamů s výsledky bádání

Následující tabulka udává, kolik skladeb uvedl v roce 1801 Jakub Jan Ryba ve svém hudebním životopise a kolik skladeb se nám prozatím podařilo vypátrat. Vezmeme-li v potaz to, že Ryba intenzivně komponoval zřejmě od roku 1782 (viz kapitola č. 1 Ryba skladatel), počet skladeb 1084 uvedený v roce 1801 je tedy po 19 letech skladatelské práce. Jakub Jan Ryba komponoval ještě dalších 14 let, neboť působil jako regenschori až do své smrti v roce 1815. Je tedy jisté, že skladeb musel ve výsledku napsat ještě mnohem více. Přesto se prozatím nepodařilo dopátrat ani počtu, který Ryba sám už v roce 1801 uvedl. Dá se tedy odhadovat, že více než polovina jeho díla se do dnešní doby nedochovala, případně zůstává v neprobádaných archivech, farách a kostelích.

Skladba	Počet uvedený J. J. Rybou v roce 1801	Počet skladeb, které jsme identifikovali
Te Deum	5	4 (z toho jeden autograf)
Litanie	8	5 (z toho jeden autograf s otazníkem)
Regina Coeli	6	5 (z toho tři autografy)

Tabulka č. 2: **Porovnání počtu skladeb uvedených Rybou v roce 1801 a skladeb identifikovaných během bádání**

Vzhledem k uvedeným informacím je zřejmé, že do dnešní doby se z Rybova díla dochovala jen část a přesného počtu skladeb, ať už duchovních nebo světských, které Jakub Jan Ryba napsal, se nikdy nedopočítáme.

5 Skladby vydané tiskem

Zdrojem seznamu pro vydaná díla Jakuba Jana Ryby byl použit katalog Národní knihovny. Zdejší hudební oddělení se tiskům věnuje od data jeho založení, tedy od roku 1923, kdy byly tisky vyčleněny a dostaly signaturu 59.³⁰ Níže uvádíme díla vydaná v Česku, nikoliv tedy pouze díla jazykově česká. Pro komplexnost jsou v seznamu uvedena i díla světská a díla hudebně teoretická. Řazení je chronologické od nejstarších vydání až po současná. Do online katalogu hudebních tisků bylo zadáno heslo Jakub Jan Ryba a vyhledávání bylo konkretizováno jako tištěné hudebniny.

Název	Nakladatel	Rok vydání
12 böhmische Lieder / in Musik gesetzt von Franz Ryba	Prag : Herrl	1800
Neue böhmische Lieder	Prag : Herrl	1808
Průvod dobré Bětolinky : elegie dle Hölty / od Wogtěcha Negedlého ; w hudbu uwedena od Jak. Jan. Ryby	Praha : s.n.	1808
Počátečnj a wsseobecnj základowé ke wssemu uměnj hudebnému : s potřebnými čistými rytinami / sebranj dle neyvznesseněgssich a neyznamenitěgssich hudců nassich lét, a půwodně wzdělanj a wypracowanj od Jana Jakuba Ryby	Praha : Enders	1817
Dar pilné mládeži, obsahucj 12 lehkých a přjgmných pjsnj w dorpowázenj Forte-Piána. [I.] swazek : pozustálý spis / od Jakuba Jana Ryby	W Praze : W.A. Ryba	1829
Slavíček : pro soprán, flétnu a housle sólo s průvodem smyčcového orchestru, dvou lesních rohů a varhan : pastorella / Jan Jakub Ryba ; upravil František Michálek	Brno : Pazdírkovo nakl.	18--?
Spi, spi, neviňátko : pastorella pro soprán a alt s prův. smyč. kvartetta, klav., fag., 2 lesní rohy a varhany / Jakub Jan Ryba ; upravil Adolf Straka	Brno : Pokoj	18--?
Duetto per il Clavi-Cembalo o Fortepiano con Violino-solo / composto del Giov. Ryba ; přepsal J. Fiala ; označil B. Voldan	Kutná Hora : "Česká hudba"	19--?
Z doby našeho probuzení	Praha : M. Urbánek	1921
Milí synáčekové : pastorella pro soprán a alt s průvodem smyč. kvarteta, klarinetu, fagotu, dvou lesních rohů a varhan / Jakub Jan Ryba (1765-1815) ; pro praktickou potřebu upravil Adolf Straka	Brno : Otakar Pokoj	193-?
Pastorella Slavíček : pro soprán, flétnu, housle sólo s průvodem smyč. orch., 2 les. rohů a varhan / J. J. Ryba ; uprav. František Michálek	Pardubice : Michálek	1931
Z růže zkvetla lilie : pastorella pro sólový bas s průvodem (2 klarinetů, 2 houslí a basy) [varhan] / Jakub Jan Ryba ; pro praktickou potřebu uprav. Adolf Straka	Brno : O. Pokoj	1932?
II. česká mše půlnoční : pro soprán, alt, tenor a bas s průvodem orchestru a varhan / Jan Jakub Ryba ; upravil Josef Michálek ; slovně upr. Fr. Vencel	Brno : O. Pazdírek	1934
Srdce plesá : pastorella : pro smíšený sbor a soli s průvodem 2 houslí, violy, basy, 2 klarinetů, 2 lesních rohů, 2 trumpet, tympanů a varhan : ze starého rukopisu upravil Josef Michálek : generalbas harmonisoval Fr.	Brno : Oldřich Pazdírek	1934

³⁰ Hudebniny. *Národní knihovna České republiky* [online]. [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: <http://www.nkp.cz/sbirky/podle-typu-dokumentu/hudebniny>

Michálek : slovně upravil děkan Fr. Vencel / Jan Jakub Ryba		
Zastaveníčko (Spi, má zlatá, boubelatá) : píseň s průvodem klavíru / Jan Jakub Ryba ; s litografií Josefa Navrátila	Praha : Čes. akad. věd a umění	1948
Česká vánoční mše "Hej, mistře!" / Jakub Jan Ryba ; upravil Alois Michl	Praha : Česká katolická Charita	1957
Serenáda C dur / Jan Jakub Ryba ; [E. Hradecký]	Praha : Čs. hud. fond	1957
Pastorely -- / Jakub Jan Ryba	Praha : ÚD LUT	1970
Česká mše vánoční = Böhmische Hintermesse / Jakub Jan Ryba ; zpracoval Josef Hercl ; do němčiny přeložil Helmut Fritsch	Praha : Editio Supraphon	1973
Česká mše vánoční / [zprac. Josef Hercl.]	Praha : Supraphon	1974
Česká mše vánoční / zprac. Josef Hercl ; [něm. text: Helmut Fritsch ; angl. text: John Clapham.]	Praha : Supraphon	1975
Quartetto in C : per flauto, violino, viola e violoncello / Jakub Jan Ryba ; předmluvu napsal a editorsky zpracoval Miloslav Klement	Praha : Supraphon	1980
Česká mše vánoční / zprac. Josef Hercl	Praha : Supraphon	1985
Česká mše vánoční / zprac. Josef Hercl	Praha : Supraphon - Hamburg, Benjamin	1986
Česká mše vánoční / [Josef Hercl]	Praha : Supraphon	1989
Pastorella in D: pro sextet dřevěných dechových nástrojů = arrangement for woodwind sextet Jan Jakub Ryba ; upravil Jaroslav Maren	Praha : Panton	1992
Nightingale = Slavíček : pastorella : for soprano solo, flute, violin and piano / Jakub Jan Ryba ; edited by Joel Blahník ; english text by Anita Smisek	Fish Creek : Alliance publications	1993
Missa in B flat major : No. VII. z roku 1808 / Jakub Jan Ryba ; [spartace Štefan Britvík]	Průhonice : Studio W	1994
Česká mše vánoční : klavírní výtah / Jakub Jan Ryba ; zpracoval Josef Hercl ; něm. text Helmut Fritsch ; angl. text John Clapham ; obálku navrhl Jiří Blažek	Praha : Editio Supraphon	1997
Nightingale = Slavíček : pastorella : for solo bass clef instrument, flute, violin and piano / Jakub Jan Ryba ; edited by Joel Blahník ; english text by Anita Smisek	Fish Creek : Alliance publications	1998
Missa in Nativitate Dominni in nocte : (Missa pastoralis) : clarina in C, fagot, violino I.+II., violoncello & contrabasso, chor / (S-A-T-B), organo / Jakub Jan Ryba ; [předmluvu napsal Jiří Berkovec]	Brno : NELA	2001
In Betlehem eamus = Již do Betléma spějme = Let us go to Betlehem : pastorela a 4 voci, flauto, 2 corni e posthorn, 2 violini, viola con organo e violone / Jakub Jan Ryba ; editoval Jan Blabla	Praha : Spectrum	2002
Šest chvalo zpěvů k slavnosti narození Krista Pána : pramenná edice / Jakub Jan Ryba (1765-1815) ; k vydání připravil František Malý	Brno : Salve Regina	2002
Česká mše vánoční = Böhmische Hirtenmesse = Czech Christmas Mass / Jakub Jan Ryba ; klavírní výtah Josef Hercl	Praha : Editio Bärenreiter Praha	2004
Slavíček - Nightingale : pastorella : cello, fagot nebo pozoun s příčnou flétnou, houslemi a klavírem / Jakub Jan Ryba (1765-1815) ; edited by Joel Blahník ; english text by Anita Smíšek	Praha : Talacko editions	2004, c1998
Slavíček - Nightingale : pastorella : soprán, příčná flétna, housle a klavír / Jakub Jan Ryba (1765-1815) ; edited by Joel Blahník ; english text by Anita Smíšek	Praha : Talacko editions	2004, 1993
Pohřební písně : pro soprán, alt, tenor, bas a dechovou harmonii : pramenná edice hudební i textová / Jakub Jan Ryba ; k vydání připravil František Malý	Brno : Salve Regina	2007
Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby / s obrázky Josefa Lady ; [hudební úprava a sazba notového zápisu Milan Potoček]	Praha : Česká televize	2013

Jak tedy vidíme, skladby Jakuba Jana Ryby začaly tiskem vycházet už za jeho života. *Česká mše vánoční* „*Hej, mistře!*“ vyšla v několika různých vydáních a zajímavé je, že podle zmiňované databáze poprvé vyšla až v roce 1957. Databáze se zároveň nezmiňuje o existenci poměrně známého kritického vydání této mše, které editoval muzikolog Milan Kuna a pochází z roku 1994. Toto vydání obsahuje texty v českém a německém znění. Asi největší zajímavostí je to, že u úvodního tenorového zvolání „*Hej, mistře, vstaň bystře!*“ nestoupá tříhlasý motiv o tercii výše a melodie vypadá tedy následovně:

Ukázka č. 1: **Začátek tenorového partu v kritické edici Milana Kuny**

Tato varianta je i u jednoho z dochovaných opisů, o kterých více pojednává podkapitola č. 6.7 Další dochované verze České mše vánoční. Vzhledem k tomu, že se *Česká mše vánoční* šířila dlouho v opisech, mezi jednotlivými exempláři existují nejrůznější rozdíly.

6 Česká mše vánoční „Hej, mistře!“³¹

Nejen na mnoha kůrech českých kostelů, ale i v zahraničí dnes v době vánoční zaznívá *Česká mše vánoční „Hej, mistře!“*, jejímž autorem je rožmitálský kantor Jakub Jan Ryba. Zná ji celý svět, přesto si tato skladba stále uchovává svá tajemství a je možné, že i díky nim má až dodnes jisté kouzlo, které nelze popsat slovy, člověk ho musí sám prožít.

Rybova pastorální mše je dnes známá pod názvem *Česká mše vánoční*, často bývá označována také prvními slovy z Kyrie „*Hej, mistře!*“, familiérně zkrátka „*Rybovka*“. Málokdo ale ví, že skladatelův název je v latině a je mnohem delší: *Missa solemnis festis Nativitatis D. J. Ch. accomodata in linguam boemicam musicanque redacta per Jacobum Joa. Ryba Pedagogum Regentemque Chori Rossmittalii 1796 (fecit aet. s. 31 anno)*.³² Ryba napsal celkem sedm pastorálních mší, tato jediná je celá česká. Už v roce 1788 zkomponoval pastorální mši D dur, v celkovém pořadí čtvrtou, ve které zní krátce český zpěv jako interpolace kodifikované latiny.³³ Co ho vedlo k tomu, že právě kolem roku 1796 napsal mši v mateřském jazyce, který tolik miloval? Ryba sám nezanechal žádné podrobnější informace, proto se o důvodech, které ho k tomu vedly, můžeme jen dohadovat. Možná chtěl podpořit bratry vlastence, kteří se v propukajícím procesu národního obrození snažili o vzkříšení jazyka českého. Možná právě prožíval období úlevy, neboť tomu bylo již více než rok, co ustaly neustálé spory s duchovním Kašparem Zacharem. Nebo ho k tomu vedly události politické? Vždyť válka mezi rakouskou monarchií a Francií, která trvala již 4 roky, se nevyvíjela vůbec příznivě a hrozilo, že se i v Čechách bude válčit. V září tohoto roku ale nastal nečekaný obrat a každý chtěl děkovat Bohu. Chtěl i zbožný Ryba tímto vyjádřit své díky? Nebo byly důvody zcela jiné? Tyto otázky zatím zůstávají nezodpovězeny.

---

³¹ Část textů v této kapitole převzata z: KŘIVKOVÁ, L. *Hudba na kůru kostela Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále*. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Katedra hudební výchovy. 2010. Ved. práce: PhDr. Leona Saláková, Ph.D.

³² Překlad: Slavnostní mše věnovaná oslavě narození Pána Ježíše Krista, v jazyce českém do hudby uvedená Jakubem Janem Rybou, učitelem a ředitelem rožmitálského kůru roku 1796 (v 31 letech jeho věku).

³³ RYBA, J. J. *Můj život a hudba*. 1. vyd. Příbram : PBtisk s. r. o., 2005. Str. VI v poznámkách.

6.1 První provedení

Také první provedení této mše je zahaleno tajemstvím – jakékoli písemné záznamy o tom zcela chybějí. Jak již bylo řečeno, „v *soupisu skladeb z let 1782-98 Ryba pouze uvádí: sedm pastorálních mší, z toho jedna česká.*“³⁴ Můžeme se však domnívat, že byla poprvé provedena v noci z 24. na 25. prosince roku 1796. Lze si jen těžko představit, že by Ryba jako regenschori o Vánocích byl jinde než na kůru kostela ve Starém Rožmitále, kde plnil tuto funkci svědomitě již necelých deset let. Co ještě mluví pro to, že byla mše provedena právě zde? Registrace dochované partitury odpovídá rejstříkům, kterými byly tehdy varhany na kůru vybaveny. Na obálce jsou také údaje o obsazení, které odpovídají podmínkám tehdejšího kůru: 4 sólové hlasy a smíšený sbor, I. a II. housle, viola, violoncello, kontrabas, flétna, 2 klarinety, 2 lesní rohy, clarina (trubka), tympány a varhany. Flétna a varhany jsou pak označeny jako koncertantní a vyžadují větší technické nároky.

Bylo by mylné domnívat se, že se jedná co do složitosti kompozice o největší Rybovo dílo. Například pro Plzeň či Svatou Horu vznikly skladby mnohem náročnější, které vyžadovaly mnohonásobně větší virtuozitu hráčů a hlasovou vyspělost sborů. Ryba jako dobrý pedagog i hudebník však věděl, že provedení těchto skladeb na kůru kostela ve Starém Rožmitále není možné. Nikdy by nepřipustil nepřesné či nedokonalé provedení, proto psal skladby jak pro zdejší, tak pro vyspělejší ansámby.

6.2 Základní forma a text

Co se týče vnější formy, jedná se o mši. Zpěvy při mši jsou při základním dělení dvojího druhu: neproměnlivá část zvaná *ordinarium* a proměnlivá část, čili *proprium*. *Ordinarium* se dělí do šesti částí: *Kyrie* (z řec. *kyrios* = pán), *Gloria* (z lat. *gloria* = sláva), *Credo* (z lat. *credo* = věřím), *Sanctus* (z lat. *sanctus* = svatý), *Benedictus*³⁵ (z lat. *benedictus* = požehnaný), *Agnus Dei* (z lat. *Agnus Dei* = Beránek Boží). *Proprium* pak může mít až 5 částí, Ryba však napsal jen některé. *Introitus* Ryba nenapsal, první částí je tedy až *Graduale* (z lat. *gradus* = stupeň), kdy kněz předstupuje k místu, odkud předčítá úryvek z Bible. Poté následuje *homilie*. Další částí *propria* je *Offertorium*

---

³⁴ KOLEKTIV AUTORŮ. *Informační bulletin Společnosti Jakuba Jana Ryby*. Rožmitál pod Třemšínem : 2006. Str. 6.

³⁵ Část *Benedictus* byla dříve oddělována, postupně tato část splynula s předešlou a je nazývána jen *Sanctus*.

(z lat. *offertorium* = obětování) a je to okamžik, kdy se přinášejí dary, tedy voda, víno a ještě neproměněné hostie. *Communio* (z lat. *communio* – společenství) je část, kdy věřící, kteří byli u svátosti smíření a jsou tedy smířeni s Bohem, přistupují ke svatému přijímání. U Ryby je to zároveň závěrečná část.

V celém díle můžeme slyšet lidovou melodiku, pestrý rytmus a motivy, které si posluchač může dobře zapamatovat. „*Nejedná se ani tak o mši v pravém slova smyslu, jako spíše o vánoční kantátu založenou na motivech pastorálních.*“³⁶ Co se týče syžetu, je zde vylíčen příběh pastýřů, kteří vidí nejrůznější přírodní úkazy a následně se vydávají do Betléma poklonit se Ježíškovi, který se právě narodil. Text je inspirován Lukášovým evangeliem o narození Krista, děj je však vsazen do zdejšího kraje.

6.3 Označení částí mše s latinskou předložkou „ad“

Je nutné si uvědomit, že za doby Rybovy byly pevně stanovené texty latinské liturgie. Tyto texty byly nahrazeny českými až 2. vatikánským koncilem v polovině 20. století. Ještě v dnešní době se setkáváme s názory, že Rybova *Česká mše vánoční* není liturgická, proto by neměla být uváděna ve spojení se mší svatou. Rybův záměr byl však zcela jiný. Byl si dobře vědom předpisů a věděl, co je možné a co ne. Každou část této mše vždy označil latinskou předložkou „ad“, kterou bychom do českého jazyka přeložili „ke“. Označení „Ad Kyrie“ tedy znamená „Ke Kyrie“ atd. Ryba tedy v žádném případě nechtěl nahradit stávající latinské liturgické texty ordinaria. Jednotlivé části byly zamýšleny jako doplnění a obohacení slavnostní chvíle Narození Páně. Vytýkat Rybovi to, že se u jednotlivých částí odchýlil od stanovených textů ordinaria, je tedy zcela bezpředmětné.³⁷

6.4 Návrat partů na kůr Starého Rožmitálu

V roce 1840 se na kůr do Starého Rožmitála vracejí nejstarší dochované party Rybovy české pastorální mše *Hej, mistře*. Rožmitálskému kůru je v tomto roce věnoval Antonín Štědrý, což byl druhý manžel Anny Rybové (Rybovy manželky) a zároveň Rybův nástupce v postu regenschoriho. Na obálce, o které můžeme s jistotou říci, že je psána

---

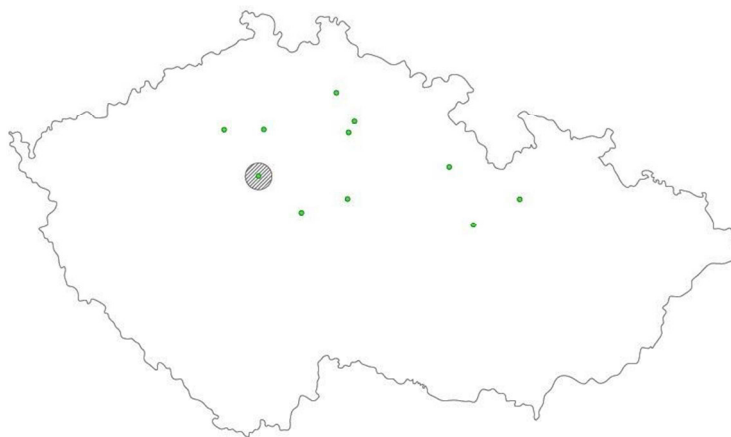
³⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. *Informační bulletin Společnosti Jakuba Jana Ryby*. Rožmitál pod Třemšínem : 2006. Str. 9.

³⁷ Srov. KOLEKTIV AUTORŮ. *Informační bulletin Společnosti Jakuba Jana Ryby*. Rožmitál pod Třemšínem : 2006. Str. 3-5.

rukou Rybovou, je připsáno jeho nejstaršího syna Viléma. Až do dnešní doby ale otázkou zůstává, zda se jedná o originální party psané rukou Rybovou či nikoli. Názory se různí. Jan Němeček ve své monografii *Jakub Jan Ryba* vyjádřil názor, že se jedná pouze o opis. Dnes se Společnost Jakuba Jana Ryby přiklání spíše k možnosti, že jde skutečně o originál. Ženské hlasy jsou psány kurentem, což byla psaná podoba švabachu, mužské party jsou však psány latinkou a vykazují mnohé typické prvky Rybova rukopisu. Spolu s orchestrálními party dle Huberta Hoyera, současného předsedy, varhaníka a regenschoriho, vykazují známky toho, že by se mohlo jednat o rukopis Rybův. Společnost Jakuba Jana Ryby by proto ráda v nejbližší době oslovila grafologa, který by tuto otázku vyřešil jednou pro vždy.³⁸ Nejstarší dochované party jsou dnes spolu s celou Rybovou hudební pozůstalostí uloženy v Českém muzeu hudby v Praze pod signaturou III D 135, jímž se více zabývá podkapitola č. 6.6 Opis III D 135.

6.5 Města, kde se dochovaly opisy České mše vánoční

Z uvedených elektronických databází jsme vypsalí města, kde se dochovaly opisy *České mše vánoční* „Hej, mistře!“. Je jisté, že se nejedná o kompletní soupis měst, neboť už teď víme, že další opis existuje např. v Kladně. Opisy mše se nacházejí na těchto místech: Bohutín, Čistá, Kopidlno, Kostelec nad Orlicí, Kutná Hora, Mělník, Praha (více míst), Turnov, Veliš, Vranov, Ředhošť. Pro ilustraci přidáváme mapu s označením měst, která jsme našli v elektronických databázích.

Obrázek č. 4: Mapa míst, kde se dochovaly opisy *České mše vánoční* „Hej, mistře!“

³⁸ Laskavé sdělení Huberta Hoyera ze dne 15. března 2013.

6.6 Opis III D 135

Jak jsme uvedli, patrně nejstarší dochovaný opis *České mše vánoční* je právě tento. Jelikož rukopis vykazuje podobné prvky s jinými Rybovými party, pochází patrně z konce 18. nebo počátku 19. století. Nástrojové obsazení je následující: I. a II. housle, violon, sólová flétna, I. a II. klarinet, I. a II. horna, clarino principale, tympány a varhany. Podle našeho názoru tyto party psal jeden a ten samý člověk. Zároveň psal pravděpodobně i text u tenoru a basu. Co se týká sborových partů, noty psal jiný člověk a psal patrně i text u sopránů a altů.

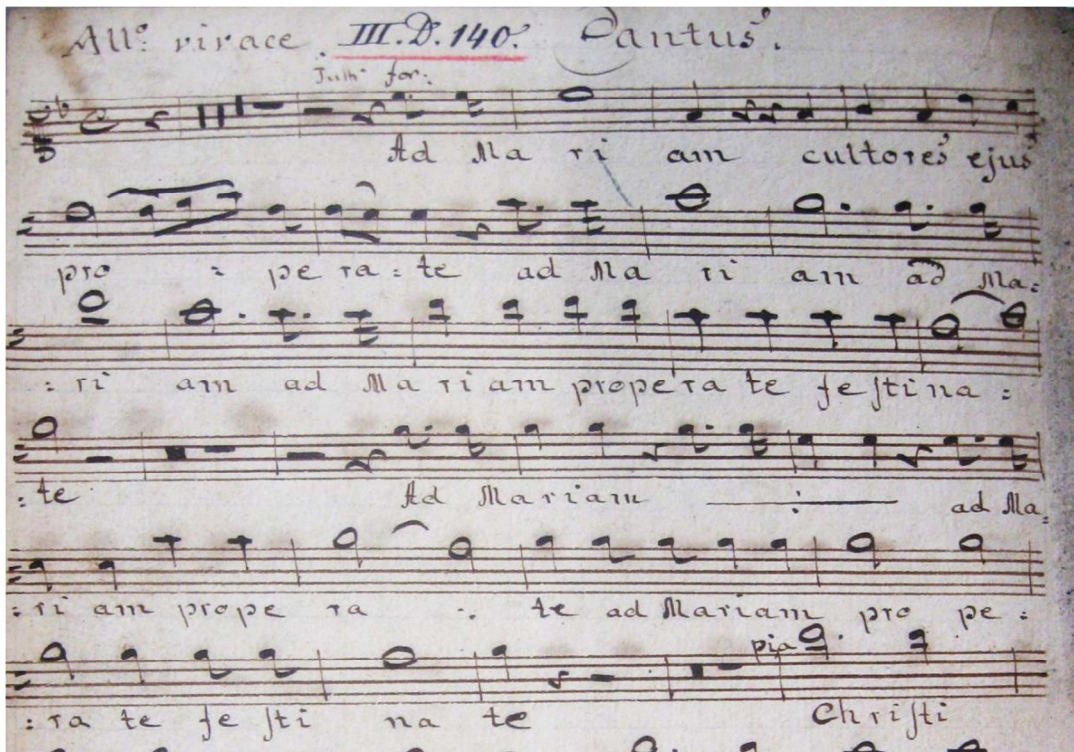
Tóniny jednotlivých částí jsou následující:

Ad Kyrie	3 #
Ad Gloria	1 #
Ad Evangeliu	0
Ad Offertorium	1 #
Ad Sanctus et Elevationem	3 #
Ad Agnus	1 #

Dochované party jsme porovnali s několika Rybovými autografy. Na základě toho vyslovujeme názor, že dochované party a text u tenorového a basového partu jsou velmi podobné jiným Rybovým rukopisům. Pro porovnání zde vkládáme ukázkou autografu *Regina coeli in C sign.* XV A 107, který je z roku 1796, tedy z období napsání *České mše vánoční*, a autografu sign. III D 140 *Offertoria in F festis B. M. V. accomodatum*.

Obrázek č. 5: Opis České mše vánoční III D 135, tenorový part

Obrázek č. 7: Autograf Offertoria in F festis B. M. V. accomodatum III D 140, sopránový part

Obrázek č. 6: Autograf Regina coeli in C XV A 107, sopránový part

6.7 Další dochované verze České mše vánoční

V Národním muzeu – Českém muzeu hudby můžeme najít několik dalších dochovaných opisů *České mše vánoční* „*Hej, mistře!*“. My jsme prozkoumali celkem pět, které pocházejí z 19. a počátku 20. století.

6.7.1 Opis XIX E 105: Česká vánoční mše

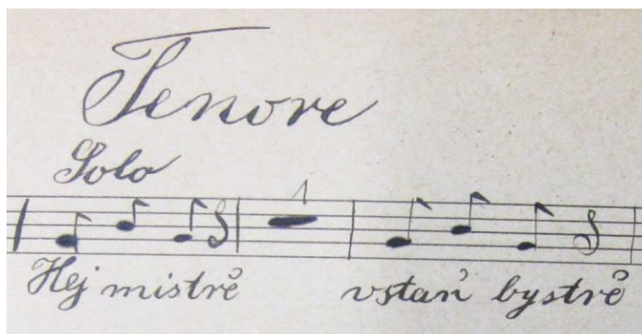
Tento opis pochází z Honětic, jedná se pouze o partituru. Mše není kompletní, jde pouze o opis opisu vybraných částí. Na obálce je následující text: „*Opis porízen dle opisu nacházejícím se v hudebním archivu obecné školy v Bohutíně u Příbrami a zapůjčeného † panem K. Petákem ředitelem školy tamtéž. Pro bibliotéku Českého muzea věnuje J. Wolf, naddůlní v Chrustenicích u Loděnice. 10. 12. 1921.*“ Opis je ale starší, neboť na konci not je uvedeno datum 21. 10. 1907.

Co se týká nástrojového obsazení, tak je velmi komorní: čtyřhlasý smíšený sbor, I. housle, varhany. Tato úprava byla pravděpodobně prováděna na malých kůrech.

Tóniny jsou následující:

Kyrie	1 #
Gloria	1 #
Credo	2 #
Sanctus	1 #
Benedictus	0
Agnus Dei	1 #

Zajímavé je, že v úvodním tenorovém sólu se noty liší, neboť na slova „*vstaň bystře*“ třítónový motiv nestoupá o velkou tercii výš, jak je tomu u ostatních opisů. V porovnání s dnešním nejčastěji zpívaným textem se textová složka liší spíše jen v nuancích a text tak působí více básnický.

Obrázek č. 8: Začátek Kyrie z opisu XIX E 105

Pro ilustraci uvádíme část textu Kyrie.³⁹ *Hej, mistře, vstaň bystře, vzhlédni na jasnost' nebes, na švarnost', hvězdy jsou dnes jasnější, obloha teď skvělejší, měsíc krásně plápolá, svítí nám sad, stodola, denice již vychází, z hájů zůve zvěř, šveholením přelibým ptáčků zvučí zpěv. Slyším za horou tam zvuk moldánkový, jemný hluk. Ejhle! Slyšíš? Dudlování, libé hraní, honem vstaň mistře, pohlédni bystře.*

Nu, nu, proč mně nedáš v spaní pokoje, proč mě nyní lekáš, řekni copak je, celý den jsem v práci byl, až do potu lopotil a tu, když mám odpočinout, ty mne nedáš psáti, řekni, řekni, copak přece má to znamenati?

Co jest to, co jest za libé hraní, nebeský to jest zpěv a plesání. Toho já slyším dnes celou noc, to musí znamenat velmi moc. Toho já slyším dnes celou noc, to musí znamenat velmi moc. Proto jsem tě probudil, abys slyšel hraní, jsem rád, žes mě zdolal k tomu podívání. Bez všeho honem prodlení běžme tam, kde to libě zní. Této noci jest jak ve dne. jak vše padá libě v uši, jak vše pronikuje duši. Zas to hučí, mile zvučí, pojďme se tam podívat, nechtějme dál prodlévat.

6.7.2 Opis XIV F 110: Missa pastoralis in G dur

U tohoto opisu se obálka nedochovala, k dispozici jsou pouze jednotlivé party. Nejedná se o celou mši, ale pouze o vybrané části. Z prozkoumaných opisů se slova nejvíce podobají dnešní variantě. Opis pochází z Vranova a vznikl v březnu 1888. To je doloženo hned na několika místech. Na konci varhanního partu je datum 22. 3. 1888. U tenorového partu je pak datum 21. 3. 1888 a podpis F. Lučana (na jednotlivých partech je podepsán víckrát). F. Lučan však napsal pouze sborové party a některé nástrojové. Další opisy pocházejí od F. Mlejnků mladšího, poté už zde můžeme najít pouze iniciály J. Z. a R. K. Violový part je psán zcela jiným rukopisem a zdá se, že je mladší a byl dopisován dodatečně.

Co se týká obsazení, je následující: čtyřhlasý smíšený sbor, I. a II. housle, viola, kontrabas, I. a II. klarinet, I. a II. horna – tyto jediné jsou psané na jednom partu. Sólové části jsou zde označeny.

---

³⁹ Některé odlišnosti v textu byly opraveny podle současné pravopisné normy. Interpunkce byla na většině míst doplněna.

Tóniny jsou následující:

Kyrie	1 #
Gloria	1 #
Credo	0
Sanctus	1 #
Benedictus	0
Agnus Dei	1 #

6.7.3 Opis XIV G IIIa: Česká pastorální mše z A dur

Jednotlivé party tohoto opisu jsou označeny nikoli Kyrie, ale Ad Kyrie atd. Podle našeho odhadu se jedná o rukopis tří lidí. Jelikož se na mnoha místech nacházejí vpisy tužkou, můžeme usoudit, že opis byl hodně používán. Tento opis je kompletní, nejedná se o pouhý výběr částí. Na obálce je uvedeno: „*Darem od p. Fr. Špály, uč. ve Schiší (po † p. říd. uč. Jak. Hruškovi v Krzmicích). 1902 O. Horník.*“ Na konci basového partu je pak uveden datum 9. 12. 1837, jedná se tedy o opis vzniklý do 40 let od prvního provedení *České mše vánoční*. Nasvědčuje tomu i to, že text je psán ještě švabachem a vypadá na původní textovou variantu. V budoucnu by proto bylo dobré text přepsat a srovnat ho s dnešním.

Obsazení je následující: čtyřhlasý smíšený sbor, varhany, I. a II. housle, viola, kontrabas, I. a II. klarinet, I. a II. horna, I. a II. clarina.

Co se týká předznamenání, u jednotlivých částí jsou následující:

Ad Kyrie	3 #
Ad Gloria	1 #
Ad Evangelium	0
Ad Credo	2 #
Ad Offertorium	1 #
Sanctus e Benedictus	3 #, 2 #
Ad Agnus	1 #

6.7.4 Opis XIV G IIIb: Česká pastorální mše z A dur

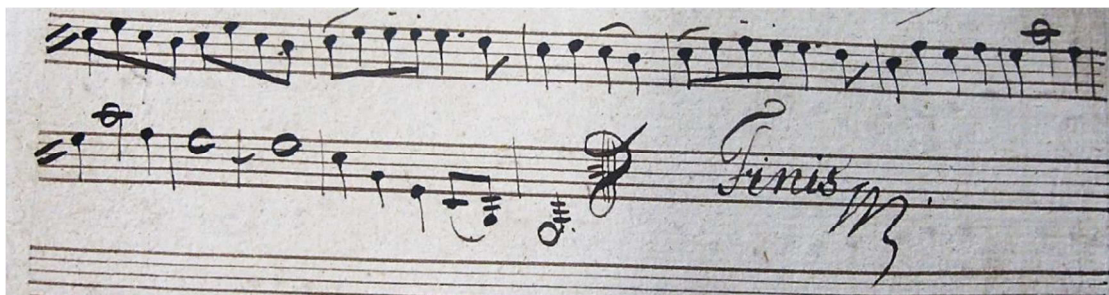
Titulní obálka tohoto opisu chybí, v jednotlivých partech můžeme najít město Čistá u Rakovníka a rok 1902. Při porovnávání rukopisů se zdá, že se jedná o rukopis více lidí. Text je psán ještě ve švabachu a patrně se jedná o češtinu 1. poloviny 19. století.

Obsazení je následující: čtyřhlasý smíšený sbor, varhany, I. a II. housle, viola, sólová flétna, I. a II. klarinet, I. a II. horna, principale.

Skladba je rozdělena do více částí než u ostatních opisů a tóniny jsou následující:

Ad Kyrie	3 #
Ad Gloria	1 #
Ad Evangelium	0
Ad Credo	2 #
Ad Offertorium	1 #
Ad Sanctus et Clevationem	3 #
Ad Agnus	1 #

U druhého klarinetu se dochovaly dva party, které se navzájem mírně liší, např. na konci:

Obrázek č. 9: II. klarinet in C, první varianta závěru

Obrázek č. 10: II. klarinet in D, druhá varianta závěru

6.7.5 Porovnání tónin podle jednotlivých opisů

Jelikož se označení jednotlivých částí u opisů liší a nebylo v našich možnostech podrobně prozkoumat, kde jednotlivé části u dochovaných opisů přesně začínají a končí, v následující tabulce uvádíme alespoň porovnání tónin u Kyrie a Gloria. V pěti zkoumaných opisech existují dvě varianty. Komplexní porovnání všech částí necháváme prozatím otevřené.

Opis	III D 135	XIX E 105	XIV F 110	XIV G IIIa	XIV G IIIb
Kyrie	3 #	1 #	1 #	3 #	3 #
Gloria	1 #	1 #	1 #	1 #	1 #

Tabulka č. 3: Porovnání tónin u Kyrie a Gloria

6.7.6 Jiný text České mše vánoční dochovaný v Kladně

V Kladně se dochovaly party *České mše vánoční* z roku 1913, které mají jiný text. Úpravu varhan i orchestru provedl tehdejší ředitel Josef Omáčka v Rakovníce. Slova upravil Q. M. Vyskočil před rokem 1913, ale finální úpravu provedl J. E. Jankovec. Na obálce je připsaný text: „*V době nynější hodí se k provozování jako stará památka o půlnoční mši.*“

Z textu uvádíme opět alespoň Kyrie:

Sólo T: Slyš mistře, vstaň bystře! Pohled' k nebi výš, div tam uvidíš, jaký skvělý jas v tento noční čas. Hvězdy jsou dnes krásnější, obloha je jasnější. Měsíc seje štědrý třpyt, prchá spánek, sen i klid, denice již vychází, z hájů vábí zvěř, štěbetáním líbezným ptáčků zvučí keř, zvoní každý keř. Za horou tam slyším zvuk dudáčků, jak jemný hluk. Nuže, mistře, povstaň bystře! Aj, překrásné libé hraní. Jak to zvučí, krásně hučí, vstávej mistře již, krásy div tu zříš!

Sólo B: Proč jen z mého snění budí mne tvůj hlas? Proč můj spánek rušíš v tento pozdní čas? V těžké práci den jsem žil, až do noci lopotil. Teď i sen můj směle plašíš, proč mně nedáš spáti? Řekni, řekni, kdo tím vinen, věru chci ho znáti!

Duo T a B: Jaké to libé poslyšte hraní, nebeské zvuky zahnały spaní.

//: T: Po celou noc již dnes zní ten hlas.

B: Nebes snět k zemi v něm sblížen zas! ://

T: Proto jsem tě probudil, abys slyšel radování.

B: Rád jsem, žes mne zavolal k tomu krásnému povídání.

T a B: Nuž tedy honem bez prodlení běžme tam, kde to libé zní. V této noci jak den jasné, vše jest divné, bájné, krásné. Bouřně v hrudi srdce buší, jak vše vzniká v lidskou duši. Jak to jásá, to' je krása, pojďme tam se podívat, nechcem déle prodlévat.

7 Offertorium in D

7.1 Dochované opisy

Autograf Offertoria in D se pravděpodobně nedochoval, jednotlivé party skladby se nám podařilo najít v sedmi opisech.

Tři opisy jsou v Národním muzeu – Českém muzeu hudby pod signaturou XIV G 80:

- a) Přeštice (sign. XIV G 80a): Johanes Böhm, opis z roku kolem 1800
- b) Plzeň (sign. XIV G 80b): Fr. Krzempelka, opis z počátku 19. století
- c) Georgswald (sign. XIV G 80c): J. Jahn, opis z roku 1819

Další opis je v Národním muzeu – Českém muzeu hudby evidován pod signaturou XL D 371:

- d) Bertramka: Josef Kovařík, opis z první poloviny 19. století

Jan Němeček ve své publikaci *Jakub Jan Ryba* dílo uvádí ještě pod signaturou NM III D 115.⁴⁰ Tento opis se nám ale dohledat nepodařilo.

Opisy se nacházejí také v Národní knihovně:

- e) Strahov (sign. XLVII B 182): Fr. Klier, opis ze 2/4 19. století
- f) Konzervatoř Praha (sign. A I R 32): Nedvěd, Czabaun

Opis se dochoval i v kostele Nejsvětější Trojice ve Smečně:

- g) Smečno (sign. S 120): Prokop Wossyka

Celkem jsme podrobněji zkoumali čtyři z dochovaných opisů, jsou to: tři opisy z Národního muzea – Českého muzea hudby a opis dochovaný v kostele Nejsvětější Trojice ve Smečně. V jednotlivých opisech se vyskytují určité rozdíly jak v nástrojovém obsazení, tak i v notách či textu – podrobněji se tím zabývají podkapitoly níže.

---

⁴⁰ NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. Str. 297.

7.2 Obsazení

Skladba je určena pro čtyřhlasý smíšený sbor s doprovodem orchestru. Obsazení je následující (podle opisu sign. XIV G 80b, které bylo nejkompaktnější):

- čtyřhlasý smíšený sbor (soprán, alt, tenor, bas)
- sólová flétna
- clarino principale
- housle I a II, viola, violoncello
- hoboj I a II, fagot I a II, horna I a II, trubka I a II
- varhany a kontrabas (v některých částech hraje pouze kontrabas a varhany mlčí)

Nástrojová obsazení se v jednotlivých opisech mírně liší. Co se týče opisů v Českém muzeu hudby, v opise XIV G 80a jsou navíc party klarinetů I a II, které se však shodují s hoboji, dublují se. Zcela zde naopak chybějí party trubek I a II. Naopak v opise XIV G 80c chybějí party horeň I a II. V některých opisech je zvlášť vypsán part pro kontrabas, který se však shoduje s basovou linkou varhan. V partech dochovaných ve Smečně, v Národním muzeu pod signaturou XL D 371 a v Národní knihovně pod signaturou A I R 32 jsou místo hoboju klarinety. V Národní knihovně pod signaturou XLVII B 182 nejsou pak party hoboju vůbec.

7.3 Formální a harmonický rozbor

Skladba se skládá ze tří částí, jedná se o velkou třídílnou formu s návratem A B A'. V předtaktí začíná samostatný principale triolou na poslední dobu, hned poté se na ploše několika taktů přidává celý orchestr a sbor. Celkový ráz první a třetí části je slavnostní a pochodový, druhá část je naopak kontrastním klidným protějškem.

The image shows a musical score snippet for two parts: Solo Flute and Principale. Both parts are in 4/4 time and D major. The Solo Flute part starts with a rest, followed by a melodic line with slurs and accents. The Principale part starts with a triplet of eighth notes, followed by a series of eighth notes with slurs and accents. The tempo marking 'Allo mestoso' and dynamic marking 'f' are present.

Ukázka č. 2: Začátek skladby *Offertorium in D*

První část je v tónině D dur, metru 4/4 a tempu *Allo maestoso*. Ve sboru se střídají sólové části se zpěvem celého sboru. Co se týče harmonie, na začátku zní tónika D dur střídající se s dominantou a subdominantou. Dochází také k enharmonické modulaci do subdominantní tóniny A dur: v taktu 30 je dominanta A dur přehodnocena na tóniku nové tóniny, tedy A dur D → T. V tónině A dur můžeme pak slyšet mimotonální dominantu dominanty (akord H dur). Do tóniny D dur se skladba navrací v taktu č. 63.

The image shows a musical score for measures 30 to 35. It features six vocal parts (Soprano, Alto, Tenor, Bass) and two woodwind parts (Fag. I, Fag. II). The lyrics are: "Crux tri - um - phans e - xal - ta - tur, his to - tus mun - dus e - le". The score illustrates an enharmonic modulation from D major to A major at measure 30.

Ukázka č. 3: Takt č. 30 až 35, enharmonická modulace v 30. taktu

Ve druhé části je tónina F dur, metrum 3/4 a tempo *Adagio*. Tuto část zpívají pouze sborová sóla, z orchestru hraje smyčcová sekce, flétna a fagot I a II, čtyři takty hraje klarinet I.

The image shows a musical score for measures 88 to 93. It features five instrumental parts: Fag. I (Bassoon), Vln. I (Violin I), Vln. II (Violin II), Vla. (Viola), and Viol. (Violoncello). The tempo is *Adagio*. The score includes a *Solo* section for the Bassoon and a *p* (piano) dynamic marking.

Ukázka č. 4: Takt č. 88 až 93, začátek druhé části

Ve 109. taktu je modulace skokem pomocí třetího stupně do paralelní stupnice Des dur. V této části můžeme slyšet střídání tóniky, dominanty, ale například i zmenšeně zmenšený akord sedmého stupně ve třetí době taktu 114. Do původní tóniny F dur se tato část už nevrací.

The image shows a musical score for measures 108 to 115. It includes vocal parts for Soprano (S.), Alto (A.), Tenor (T.), and Bass (B.), and instrumental parts for Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Viola (Vla.), and Violoncello (Viol.). The time signature is 3/4. The key signature changes from one flat (B-flat major) to no flats (D major) in measure 109. The lyrics are "sen-ti-mus et mo-ri-mur." The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like *p* and *pp*.

Ukázka č. 5: Takty č. 108 až 115, modulace do paralelní tóniny Des dur v taktu č. 109

Ve třetí části je tónina D dur, metrum 4/4 a tempo *Allo maestoso*. Skladba se opět navrácí ke slavnostnímu rázu, zaznívají motivy z první části. Ve sborových partech se opět střídají části tutti a solo. Sbor končí ve 199. taktu, závěrečné slovo má celý orchestr. Triolový rytmus přebírají i ostatní nástroje a skladba vrcholí slavnostním zakončením v pochodovém tempu a dynamice *forte fortissimo*.

7.4 Text

V prostudovaných opisech můžeme najít dvě varianty textu. První varianta textu se nachází u všech dochovaných opisů, druhá pak pouze u opisu XIV 80 Gb.

7.4.1 První varianta textu

1. část

Triumphus Crucis renovatur. Haecdie alte celebratur. Sonate voces triumphales, replete tubae montes valles, nam Crux triumphans exaltatur, his totus mundus elevatur.

O gratiosa Crux, o amabilis Crux, o pretiosa Crux, o gloriosa Crux. Triumphus vexillum fidelium trophaeum adversus diaboli potentiam. Te tremunt tartara tu spectra inferni refuges in a bissum, per te in sidiae diabolice abiguntur.

2. část

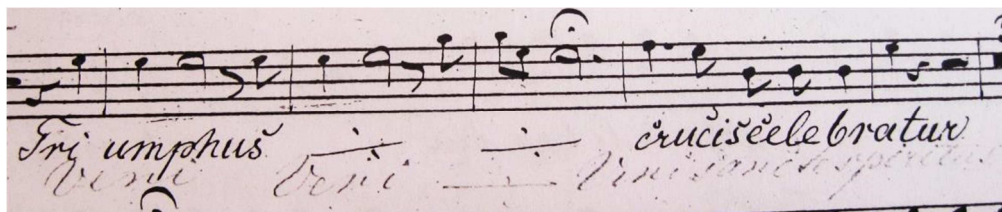
O Sacra Crux, refugium nostrum, auxillium nostrum, tu unicum gaudium nostrum. In te nascimur, in te vivimus et agimus et sentimus et morimur.

3. část

Triumphus Crucis renovatur. Haecdie alte celebratur. Sonate voces triumphales, replete tubae montes valles, nam Crux triumphans exaltatur, his totus mundus elevatur.

O gratiosa Crux, o amabilis Crux, o pretiosa Crux, o gloriosa Crux. Ta es nostra refugium auxillium tu sola nostrum gaudium, tu sola nostrum solatium.

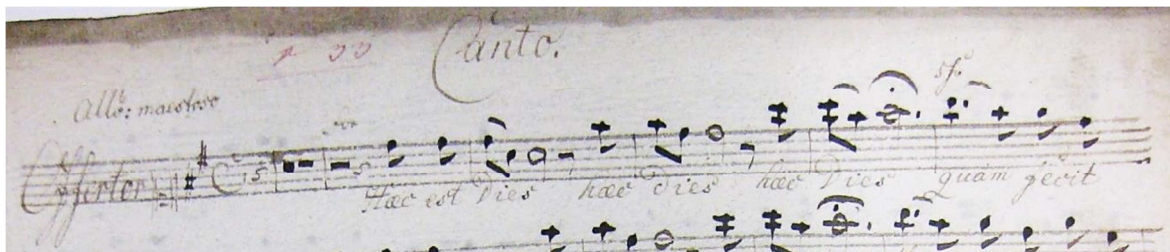
Ve smečenském opise lze také na začátku třetí části u všech hlasů najít dopsaná následující slova: *Veni, Veni, Veni Sancte Spiritus*. Poté skladba již pokračuje slovy *Sonate voces triumphales* atd. Je tedy pravděpodobné, že se skladba zpívala při slavnosti Seslání Ducha svatého.

Obrázek č. 11: Dopsaný text *Veni Sancte Spiritus* v tenorovém partu

7.4.2 Druhá varianta textu

Druhá varianta textu je podstatně kratší, ve sborových partiturách se vyskytuje hodně opakování. Vzhledem ke změně textu bylo nutné noty přizpůsobit, rytmus se liší například hned v prvním zpívaném taktu:

Obrázek č. 12: Začátek sopránového partu z opisu XIV G 80b

1. část

Haec est Dies quam fecit Dominus. Sonate voces triumphales, replete tubae montes valles in haecdie tam festiva haecdie, tam festiva voces sonora resonante.

Dignas laudes de promitte. Sonate voces triumphales, sonate voces sonora in Die tam festiva resonante.

2. část

Suave melos permiscendo pias aures demulcendo.

3. část

Haec est Dies quam fecit Dominus. Sonate voces triumphales, replete tubae montes valles, voces sonora resonante.

Dignas laudes de promitte. Voces sonate, voces triumphales, voces sonate.

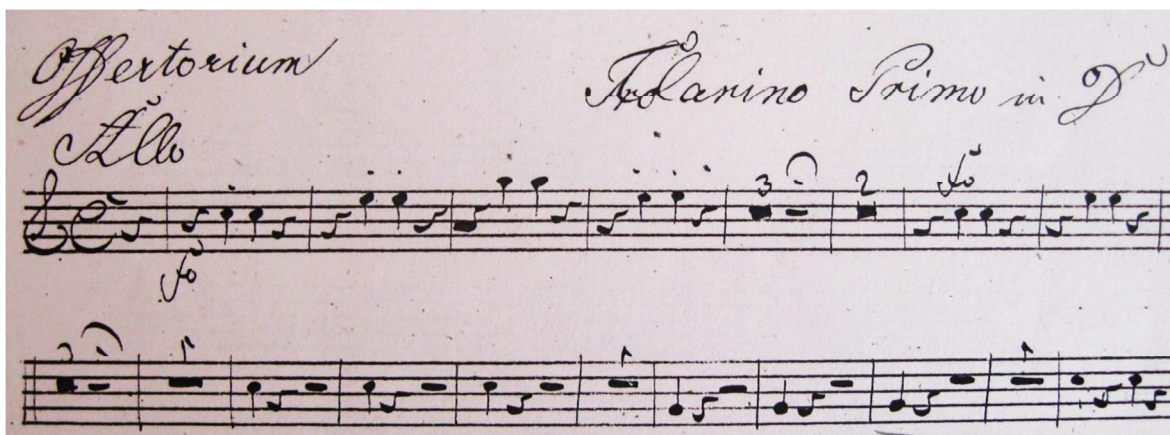
7.5 Převedení do soudobé notace

Přílohou diplomové práce je kompletní partitura a jednotlivé party této skladby. Partitura je přepsána podle dochovaného opisu v kostele Nejsvětější Trojice ve Smečně. Obecně bylo nutné doplnit party o chybějící staccata, ligatury, dynamické značky, posuvky apod. Jelikož se opis dochoval ale i s různými většími chybami, na nejasných místech jsme partituru porovnali a doplnili podle dochovaných opisů v Národním muzeu – Českém muzeu hudby. Bylo také nutné doplnit horní linku varhanního partu, neboť v opisu byl tento part zapsán pomocí bassa continua. Jelikož nejsme odborníci na tento zápis not, part byl doplněn převážně podle harmonie ostatních hlasů.

Obrázek č. 13: Ukázka varhanního partu

U clariny principale, trubky I a II a horen I a II je původní zápis pro nástroje v D ladění. Zápis jsme transponovali pro nástroje v C ladění, které jsou dnes běžnější.

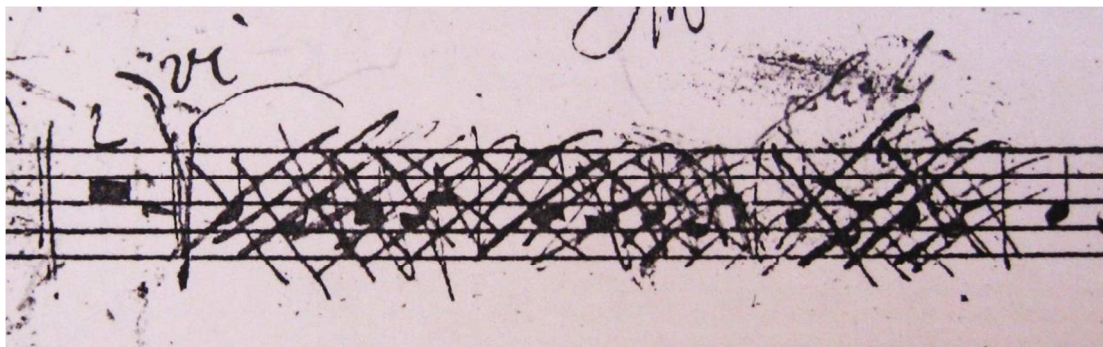

Obrázek č. 14: Clarino Primo in D

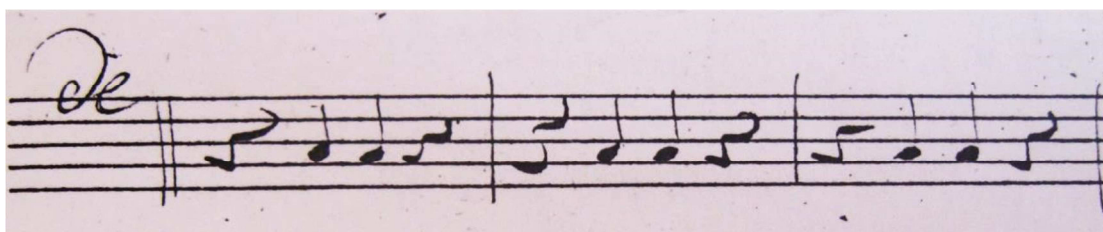

Ukázka č. 6: Přepis v ladění C

U tympanového partu jsme z původního C ladění transponovali noty do D ladění. V zápisu partu pisatel udělal při opisování chybu, a je proto užito zkratky „vi-de“.

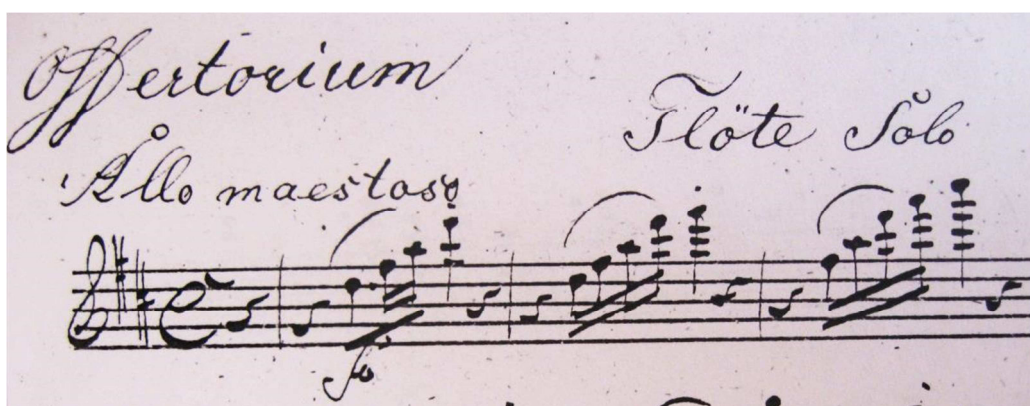
Obrázek č. 15: Značka „vi“ v tympanovém partu

Obrázek č. 16: Značka „de“ a začátek dopsané chybějící takty

7.5.1 Flétnový part

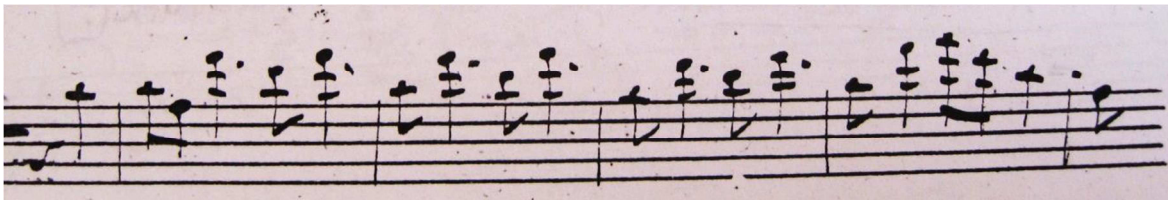
Asi nejkomplicovanějším vůbec byl přepis flétnového partu. Jelikož je flétna v *Offertoriu in D* označena jako sólová, budeme spartaci věnovat více pozornosti.

Obrázek č. 17: Začátek partu sólové flétny

Prvním velkým rozdílem bylo odlišné zapisování ligatur držených přes jednotlivé takty. Bylo nutné toto rozdílné zapisování rozpoznat a převést jej do dnešní notační podoby.

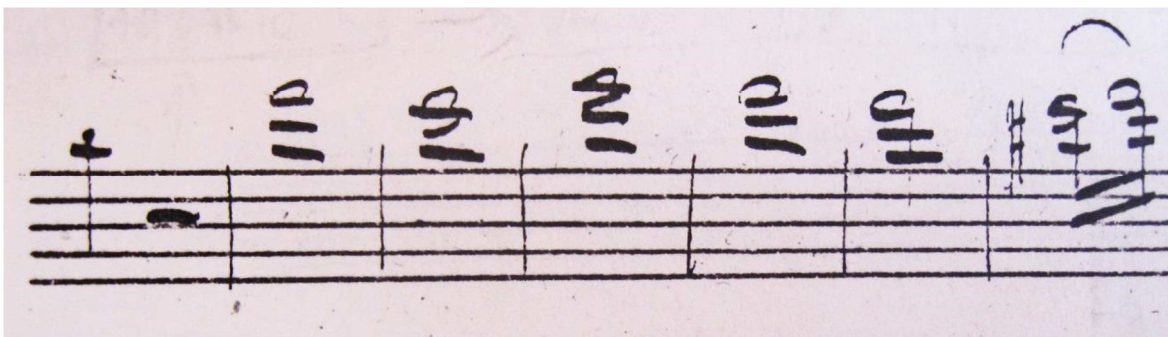
Obrázek č. 18: Zápís části skladby ve smečenském opise

Ukázka č. 7: Převedení stejného místa do soudobé notace

Vůbec nejzávažnějším je fakt, že v partu sólové flétny na třech místech zcela chyběly takty a bylo nutné je doplnit podle dalších opisů. Takty obecně v partech smečenského opisu chyběly na více místech, nicméně většinou se jednalo o jeden takt, ve kterém daný nástroj mlčí. U partu sólové flétny však třikrát chyběly takty, ve kterých má sólová flétna hrát. Tato místa nebyla ve smečenském opise nijak označena ani doplněna, otázkou tedy zůstává, zda a jak často se skladba podle tohoto opisu hrála. Nyní se budeme podrobněji věnovat všem třem opraveným místům.

V první části skladby zcela chybělo deset taktů, konkrétně se jedná o místo po prvním taktu v ukázce:

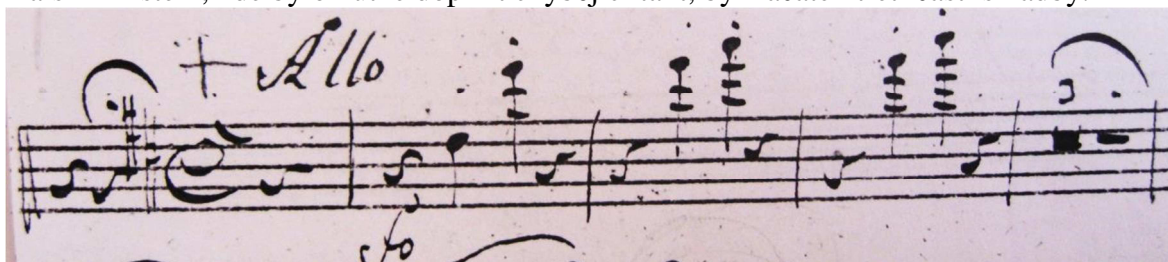
Obrázek č. 19: Místo, kde v sólové flétně chybí 10 taktů

Toto místo bylo doplněno následovně (doplněné takty jsou od č. 58 do čísla 67):

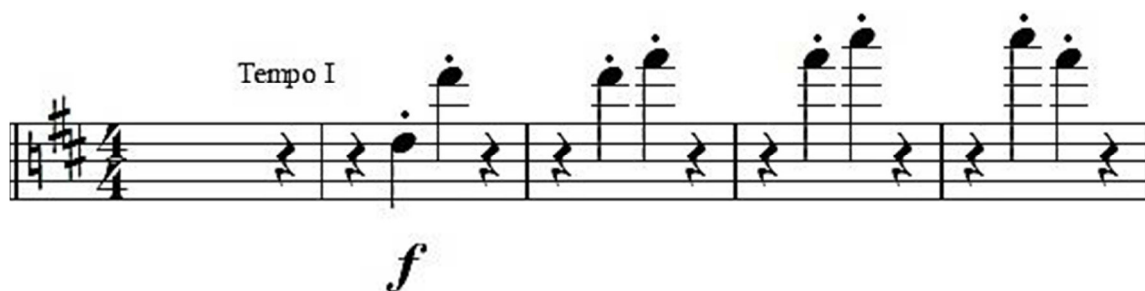

Ukázka č. 8: Doplněné takty v sólové flétně

Dalším místem, kde bylo nutné doplnit chybějící takt, byl začátek třetí části skladby.

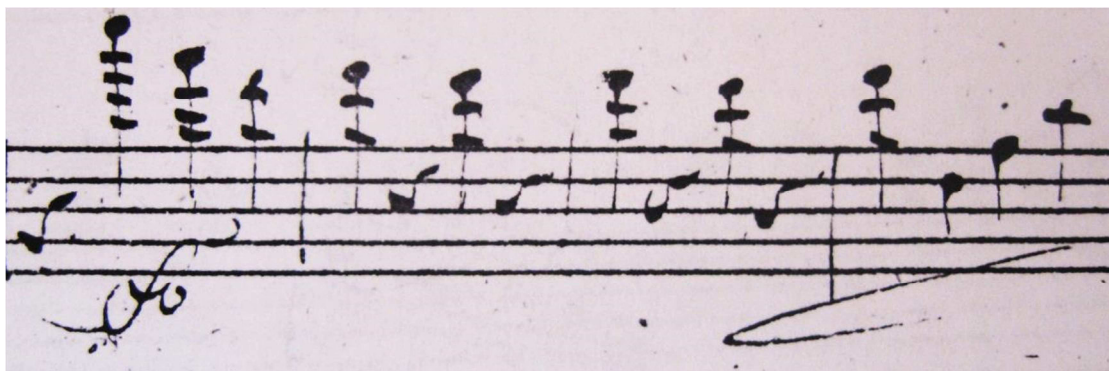

Obrázek č. 20: Začátek třetí části s chybějícím taktm

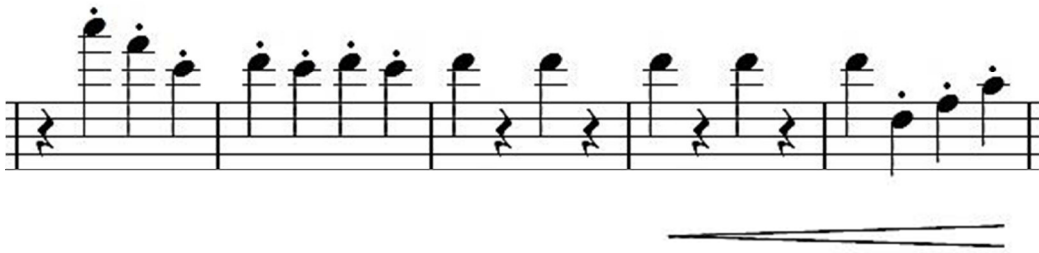

Ukázka č. 9: Začátek třetí části s doplněným chybějícím taktm

Poslední takt v partu sólové flétny chyběl v samotném závěru skladby.

Obrázek č. 21: Závěr skladby s chybějícím taktm

Ukázka č. 10: Závěr skladby s doplněným taktem

Ve flétnovém partu je také jedno místo v závěru druhé části, kde pravděpodobně někdo pozměnil původní zápis Rybův a skladba se tak hrála s touto obměnou. Později však někdo tyto vepsané takty škrtnul, takže jsme jim nevěnovali větší pozornost a přikládáme je spíše pro zajímavost.

Obrázek č. 22: Dopsané a poté přeškrtnuté takty ve smečenském opise

7.5.2 Sborové party

Co se týká sborových partů, v první řadě bylo potřeba altový a tenorový part převést do soudobé notace, jelikož byly psány ve violovém klíči. Dále bylo nutné opravit textové rozdílnosti v textu a text sjednotit. Uvádíme pár příkladů:

- sopránový part: *vissimus* nahrazeno *vivimus*, *ex sentimus* nahrazeno *et sentimus*
- altový part: *nostram ausilium* nahrazeno *nostrum auxillium*
- tenorový part: *auxilium* a *auxillium* sjednoceno jako *auxillium*
- basový part: *abyguntur* nahrazeno *abiguntur*

Také jsme opravili některé chyby v notách podle harmonie vznikající díky ostatním hlasům a upravili jsme rytmické odlišnosti v jednotlivých hlasech, pokud se jednalo o evidentní přepis. Jako příklad uvádíme rytmus pozměněný v altu (partitura takt č. 30).

Obrázek č. 23: Zápís rytmu v altu

nam crux tri - um - phans

nam crux tri - um - phans

nam crux tri - um - phans

nam crux tri - um - phans

Ukázka č. 11: Upravení rytmu podle ostatních hlasů

Z hlediska textového je pak zajímavý takt 84 až 86, kde se liší sopránový text od textu ostatních hlasů. Jelikož jsme tuto variantu našli i v dalších opisech, ponecháváme text podle smečenského opisu. Je možné, že se jedná pouze o chybu a opisy byly pořízeny ze stejné předlohy, kde byla tato chyba napsána. Na novodobé premiéře se dirigent Mgr. Karel Procházka rozhodl pro sjednocení textu a sopránový part přizpůsobil ostatním hlasům.

The image shows a musical score for soprano, measures 84-87. It consists of four staves of music. The first three staves have lyrics: 'a-bi-gun - tur, a-bi - gun-tur.', 'dia - bo - li - ce a-bi - gun-tur.', and 'dia - bo - li - ce a-bi - gun-tur.' respectively. The fourth staff has lyrics: 'dia - bo - li - ce a-bi - gun-tur.' The music is written in a single system with a treble clef and a key signature of one sharp (F#).

Ukázka č. 12: Takt č. 84 až 87 s odlišným textem v sopránu

7.6 Novodobá premiéra skladby

Rok 2015 by se dal označit jako „Rybův rok“, neboť je to právě 250 let od Rybova narození a 200 let od jeho smrti. Přímo se tedy nabízelo, aby v rámci některé z pořádaných akcí proběhla novodobá premiéra některého z jeho děl. Premiéra skladby *Offertorium in D* proběhla dne 9. dubna 2015 během koncertu uskutečněného v rámci mezioborového symposia s názvem *KANTORSKÝ ODKAZ – Škola a hudba (nejen) v době J. J. Ryby (1765-1815)*. Toto symposium se konalo od 8. do 10. dubna 2015 a uspořádaly jej Katedra dějin a didaktiky dějepisu a Katedra hudební výchovy PedF UK ve spolupráci s Literárním archivem Památníku národního písemnictví, Českým muzeem hudby a Městskou knihovnou v Praze.

Koncert proběhl v prostorách Českého muzea hudby pod taktovkou Mgr. Karla Procházky a účinkovali zde Chorus Carolinus Kladno, Collegium pedagogicum PedF UK Praha a jejich hosté. Jako sólisté pak mohli být slyšeni v sopránu Kateřina Valentová a Chipo Hynková, v altu Martina Bartušková, v tenoru Karel Procházka a v basu František Mikeš.

Zde přikládáme text o *Offertoriu in D*, který byl součástí programu koncertu:

Jakub Jan Ryba (1765-1815) Offertorium in D „Triumphus“

Poslední skladba koncertu nemůže patřit nikomu jinému a nemůže nebýt slavnostní. Hned její počátek v partu trumpety evokuje úplně jinou a o mnoho mladší známou skladbu. Autograf této skladby se nedochoval a různé opisy obsahují také různé texty. Některé byly vyloženě nevhodným podkladem původním notám. Spartace byla provedena podle nejméně pravděpodobnější verze dochované ve smečenské sbírce. Dílo bylo nejspíše určeno pro plzeňský kůr. Má velké nástrojové obsazení a poměrně náročné party. Spartovala Bc. Ludmila Křivková. NOVODOBÁ PREMIÉRA!

7.6.1 Nahrávka Offertoria in D z novodobé premiéry

Součástí diplomové práce je také nahrávka z této novodobé premiéry. V úvodu můžeme slyšet slavnostní pochodový ráz, typický triolový rytmus clariny a náhlý nástup sboru. V celé skladbě jsou slyšitelné propracované houslové party a sólová flétna. Dechová sekce má až na flétnu spíše doprovodný ráz. Během první části můžeme slyšet první rychlou část a druhou kontrastní pomalou část.

Druhá část Adagio má zcela odlišný ráz než první a třetí část, zpívají ji pouze sóla. Modulace do tóniny Des dur je náhlá a nečekaná, upoutá posluchačovu pozornost. Hned záhy ale začíná opět clarina a přichází část A'. Ta nabírá onen zapamatovatelný slavnostní pochodový ráz. V samotném závěru skladby pak dochází ke gradaci a orchestr za plného zvuku skladbu ukončuje.

Závěr

Jedním z cílů diplomové práce bylo poukázat na to, že Jakub Jan Ryba nebyl jen kantorem, jenž napsal *Českou mši vánoční „Hej, mistře!“*, která co do hudební stránky nevykazuje přílišné skladatelské umění. Jakub Jan Ryba byl především českým klasicistním skladatelem, jehož díla se dochovala po celých Čechách ve velikém množství opisů, dodnes nejsou známa a leží v muzeích a archivech téměř bez povšimnutí. I když je valná většina nasbíraných informací pouze orientační a výčty a čísla nejsou zdaleka kompletní, přesto věříme, že třeba právě tyto informace v budoucnu poslouží jako odrazový můstek pro další bádání v Rybově díle.

Vzhledem k informacím obsaženým v diplomové práci je evidentní, že z Rybova díla se do dnešní doby zachovala jen část. Zároveň víme, že tematický katalog Rybových skladeb, který je součástí monografie *Jakub Jan Ryba* od Jana Němečka, není vzhledem k dnešku již kompletní a revize by tedy byla potřebná. Za zmínku také stojí elektronický mezinárodní hudební katalog, kde existují záznamy Rybových skladeb. Jedná se o RISM, tedy *Répertoire International des Sources Musicales*⁴¹. I ten by měl být v budoucnu podroben hlubšímu prozkoumání a porovnán s ostatními seznamy skladeb.

Díky *Offertoriu in D*, které bylo spartováno a uvedeno v obnovené premiéře, se každý může přesvědčit o tom, že v Rybově díle je stále co objevovat a jeho tvorba nám má co nabídnout. Hudební tvář Ryby-skladatele tedy teprve čeká na svou definitivní podobu. Pro odhalení hudební velikosti díla je však nutné zaměřit se převážně na díla, která nepsal pod tíhou povinností a v časovém vytížení pro kůr Starého Rožmitála, nýbrž na díla, která psal z vnitřní niterné skladatelské touhy. A tyto skladby nelze objevit jinak, než že se muzikologové a hudebníci vydají do archivů a budou rukopisy a opisy zkoumat.

I když byl Jakub Jan Ryba v kompozičních technikách samouk, již za svého života dosáhl značného věhlasu. Jak již bylo řečeno, některé jeho mše se po Čechách šířily pod

---

⁴¹ Dostupný zde: <https://opac.rism.info/metaopac/start.do?View=rism>

jménem Josepha Haydna (doloženo je to u mše s názvem *Missa solemnis in Dis* z roku 1797). Základní hudební vzdělání získal Jakub Jan Ryba u svého otce, jemuž byl vděčen za to, co jej naučil. „*Jen škoda, že jsem za vzor neměl v houslích nějakého Lolliho, ve zpěvu Farinelliho a v klavíru Bacha. Ale díky Ti, dobrý otče, srdečné díky! Neboť jsi nešetřil námahou, abys mě vzdělal v hudebním umění podle své možnosti a zkušenosti.*“⁴² I my můžeme být vděční, neboť na mnoha kůrech českých kostelů, ale i v zahraničí dnes v době vánoční zaznívá právě Rybova *Česká mše vánoční* „*Hej, mistře!*“. Zná ji celý svět, přesto si tato skladba stále uchovává svá tajemství a je možné, že i díky nim má až dodnes jisté kouzlo, které nelze popsat slovy, člověk ho musí sám prožít.⁴³ A jak je vidět, i celé Rybovo dílo samo je nám ještě z velké části utajeno a nezbývá než doufat, že Rybovy skladby dnes neznámé se již brzy dočkají svých obnovených premiér.

---

⁴² KOLEKTIV AUTORŮ. *Informační bulletin Společnosti Jakuba Jana Ryby*. Rožmitál pod Třemšínem : 2012, s. 3.

⁴³ KŘIVKOVÁ, L. *Hudba na kůru kostela Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále*. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Katedra hudební výchovy. 2010. Ved. práce: PhDr. Leona Saláková, Ph.D. Str. 26.

Bibliografie

A) Tištěné zdroje

KŘIVKOVÁ, L. *Hudba na kůru kostela Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále*. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Katedra hudební výchovy. 2010. Ved. práce: PhDr. Leona Saláková, Ph.D. Str. 26.

Monografie

NĚMEČEK, J. *Jakub Jan Ryba*. 1. vyd. Praha : Státní hudební nakladatelství, 1963. 364 s.

RYBA, J. J. *Můj život a hudba*. 1. vyd. Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby, Národní knihovna České Republiky, Královská kanonie premonstrátů v Praze, 2005. ISBN 80-7050-476-5.

Bulletiny

KOLEKTIV AUTORŮ. *Informační bulletin Společnosti Jakuba Jana Ryby*. Rožmitál pod Třemšínem : 2000.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Informační bulletin Společnosti Jakuba Jana Ryby*. Rožmitál pod Třemšínem : 2006.

Časopisy

KOLEKTIV AUTORŮ. *Mistři klasické hudby. Život a dílo velkých skladatelů č. 61. Jakub Jan Ryba*. Praha : WillMark, 2001. ISSN 1212 – 6160.

B) Rukopisné autografy a opisy

Opisy

Offertorium in D: opisy v Národním muzeu – Českém muzeu hudby (signatura XIV G 80a)

Offertorium in D: opisy v Národním muzeu – Českém muzeu hudby (signatura XIV G 80b)

Offertorium in D: opisy v Národním muzeu – Českém muzeu hudby (signatura XIV G 80c)

Offertorium in D: opis z kostela Nejsvětější Trojice ve Smečně (signatura S 120)

Česká vánoční mše (signatura XIX E 105)

Česká pastorální mše z A dur (signatura XIV G IIIa)

Česká pastorální mše z A dur (signatura XIV G IIIb)

Autografy

Regina coeli in C (signatura XV A 107)

Offertorium in F festis B. M. V. accomodatum (signatura III D 140)

Fragment Rybova incipitového katalogu (signatura Tr B 568)

C) Elektronické zdroje

Národní knihovna České republiky [online]. [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: <http://www.nkp.cz/>

Národní muzeum: České muzeum hudby [online]. [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Ceske-muzeum-hudby/>

Seznam obrázků, notových ukázek a tabulek

A) Obrázky

Obrázek č. 1: **Zápis incipitu České mše vánoční z fragmentu Rybova autografického seznamu** (signatura Tr B 568)

Obrázek č. 2: **Mapa míst, kde se dochovaly autografy**

Obrázek č. 3: **Mapa míst, kde se dochovaly opisy**

Obrázek č. 4: **Mapa míst, kde se dochovaly opisy České mše vánoční „Hej, mistře!“**

Obrázek č. 5: **Opis České mše vánoční III D 135, tenorový part**

Obrázek č. 6: **Autograf Regina coeli in C XV A 107, sopránový part**

Obrázek č. 7: **Autograf Offertoria in F festis B. M. V. accomodatum III D 140, sopránový part**

Obrázek č. 8: **Začátek Kyrie z opisu XIX E 105**

Obrázek č. 9: **II. klarinet in C, první varianta závěru**

Obrázek č. 10: **II. klarinet in D, druhá varianta závěru**

Obrázek č. 11: **Dopsaný text Veni Sancte Spiritus v tenorovém partu**

Obrázek č. 12: **Začátek sopránového partu z opisu XIV G 80b**

Obrázek č. 13: **Ukázka varhanního partu**

Obrázek č. 14: **Clarino Primo in D**

Obrázek č. 15: **Značka „vi“ v tympanovém partu**

Obrázek č. 16: **Značka „de“ a začátek dopsané chybějící takty**

Obrázek č. 17: **Začátek partu sólové flétny**

Obrázek č. 18: **Zápis části skladby ve smečenském opise**

Obrázek č. 19: **Místo, kde v sólové flétně chybí 10 taktů**

Obrázek č. 20: **Začátek třetí části s chybějícím taktem**

Obrázek č. 21: **Závěr skladby s chybějícím taktem**

Obrázek č. 22: **Dopsané a poté přeškrtnuté takty ve smečenském opise**

Obrázek č. 23: **Zápis rytmu v altu**

B) Notové ukázky

Ukázka č. 1: **Začátek tenorového partu v kritické edici Milana Kuna**

Ukázka č. 2: **Začátek skladby Offertorium in D**

Ukázka č. 3: **Takt č. 30 až 35, enharmonická modulace v 30. taktu**

Ukázka č. 4: **Takt č. 88 až 93, začátek druhé části**

Ukázka č. 5: **Takty č. 108 až 115, modulace do paralelní tóniny Des dur v taktu č. 109**

Ukázka č. 6: **Přepis v ladění C**

Ukázka č. 7: **Převedení stejného místa do soudobé notace**

Ukázka č. 8: **Doplňené takty v sólové flétně**

Ukázka č. 9: **Začátek třetí části s doplněným chybějícím taktem**

Ukázka č. 10: **Závěr skladby s doplněným taktem**

Ukázka č. 11: **Upravení rytmu podle ostatních hlasů**

Ukázka č. 12: **Takt č. 84 až 87 s odlišným textem v sopránu**

C) Tabulky

Tabulka č. 1: Číselné porovnání skladeb uváděných Janem Němečkem s výsledky bádání

Tabulka č. 2: Porovnání počtu skladeb uvedených Rybou v roce 1801 a skladeb identifikovaných během bádání

Tabulka č. 3: Porovnání tónin u Kyrie a Gloria

Seznam příloh

A) Zvukové přílohy na CD

CD s nahrávkou skladby Offertorium in D z novodobé premiéry ze dne 9. dubna 2015

B) Notové materiály ve formátu PDF na CD

Partitura a jednotlivé party Offertoria in D ve formátu PDF

C) Notové přílohy (zvláštní kroužková vazba)

Partitura Offertoria in D

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra hudební výchovy

NOTOVÉ PŘÍLOHY K DIPLOMOVÉ PRÁCI

**Analýza vybraných sborových skladeb
Jakuba Jana Ryby**

Bc. Ludmila Křivková

Vedoucí práce: PhDr. Mgr. Leona Saláková, Ph.D.

Studijní program: Učitelství pro střední školy

Studijní obor: N ČJ-HV

Praha 2015

Jakub Jan Ryba
(1765–1815)

OFFERTORIUM IN D

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

f

So - na - te vo - ces tri - um - pha - les,

So - na - te vo - ces tri - um - pha - les,

So - na - te vo - ces tri - um - pha - les,

So - na - te vo - ces tri - um - pha - les,

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

so - na - te vo - ces tri - um - pha - les, re -

so - na - te vo - ces tri - um - pha - les, re -

so - na - te vo - ces tri - um - pha - les, re -

so - na - te vo - ces tri - um - pha - les, re -

Detailed description: This page of a musical score, numbered 23, contains staves for Flute, Principal Flute, two Bassoons, two Alto Clarinets, two Clarinets, two Cornets, Tympani, Organ, Soprano, Alto, Tenor, Bass, Violin I, Violin II, Viola, and Violoncello. The vocal parts (Soprano, Alto, Tenor, Bass) have the lyrics 'so - na - te vo - ces tri - um - pha - les, re -'. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vcl.

Crux tri - um - phans e - xal - ta -

Crux tri - um - phans e - xal - ta -

Crux tri - um - phans e - xal - ta -

Crux tri - um - phans e - xal - ta -

sf *sf* *sf* *sf* *sf* *sf*

s

s

Fl.

Flute part with repeated eighth-note patterns.

Princ.

Principal part with rests and quarter notes.

Fag. I

First Bassoon part with eighth-note patterns.

Fag. II

Second Bassoon part with eighth-note patterns.

A Cl. I

First Alto Clarinet part with quarter notes.

A Cl. II

Second Alto Clarinet part with quarter notes.

Clar. I

First Clarinet part with quarter notes.

Clar. II

Second Clarinet part with quarter notes.

C Corn. I

First Cornet part with quarter notes.

C Corn. II

Second Cornet part with quarter notes.

Tymp.

Tympani part with rests.

Org.

Organ part with chords and eighth-note patterns.

Violon

Organo

S.

Soprano vocal line with lyrics: tur, his to - tus mun - dus e - le - va -

A.

Alto vocal line with lyrics: tur, his to - tus mun - dus e - le - va -

T.

Tenor vocal line with lyrics: tur, his to - tus mun - dus e - le - va -

B.

Bass vocal line with lyrics: tur, nam crux tri - um - phas e - xal - ta

Vln. I

First Violin part with eighth-note patterns and trills.

Vln. II

Second Violin part with chords.

Vla.

Viola part with quarter notes.

Vlc.

Violoncello part with eighth-note patterns.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

Violon

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

51

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

Organo

S.

glo - ri - o - sa Crux. *f* Tri - um - phus ve - xil - lum fi - de - -

A.

glo - ri - o - sa Crux. *f* Tri - um - phus ve - xil - lum fi - de - -

T.

glo - ri - o - sa Crux. *f* Tri - um - phus ve - xil - lum fi - de - -

B.

glo - ri - o - sa Crux. *f* Tri - um - phus ve - xil - lum fi - de - -

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

8

9

13

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

- li - um troph - ae - um ad - ver - sus di - a - bo - -

A.

- li - um troph - ae - um ad - ver - sus di - a - bo - -

T.

- li - um troph - ae - um ad - ver - sus di - a - bo - -

B.

- li - um troph - ae - um ad - ver - sus di - a - bo - -

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

ra, te tre - munt tar - ta - ra

ra, te tre - munt tar - ta - ra

ra, te tre - munt tar - ta - ra

ra, te tre - munt tar - ta - ra

6

6

8

17

Fl. *p*

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp. *tr tr tr tr tr tr*
p

Org.

S. tu - spec - tra in - fer - ni re - fu - ges in a

A. tu - spec - tra in - fer - ni re - fu - ges in a

T. tu - spec - tra in - fer - ni re - fu - ges in a

B. tu - spec - tra in - fer - ni re fu - ges in a

Vln. I *f*

Vln. II *f*

Vla.

Vlc. *s*

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Adagio

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

gun - tur.

Solo
O Sa - cra

A.

gun - tur.

Solo
O Sa - cra

T.

gun - tur.

Solo
O Sa - cra

B.

gun - tur.

Solo
O Sa - cra

Vln. I

3

p

Vln. II

p

Vla.

p

Vlc.

p

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl.

Flute staff with melodic line and rests.

Princ.

Principal Flute staff with rests.

Fag. I

Bassoon I staff with notes and rests.

Fag. II

Bassoon II staff with notes and rests.

A Cl. I

Alto Clarinet I staff with notes and rests.

A Cl. II

Alto Clarinet II staff with rests.

Clar. I

Clarinet I staff with rests.

Clar. II

Clarinet II staff with rests.

C Corn. I

Trumpet I staff with rests.

C Corn. II

Trumpet II staff with rests.

Tymp.

Tympani staff with rests.

Org.

Organ staff with notes and rests, including the instruction *pizzicato*.

S.

Soprano vocal line with lyrics: a - gi-mus et sen-ti-mus et mo - - ri - mur.

A.

Alto vocal line with lyrics: a - gi-mus et sen-ti-mus et mo - - ri - mur.

T.

Tenor vocal line with lyrics: a - gi-mus et sen-ti-mus et mo - - ri - mur.

B.

Bass vocal line with lyrics: a - gi-mus et sen-ti-mus et mo - - ri - mur.

Vln. I

Violin I staff with notes and rests, including dynamic markings *p*.

Vln. II

Violin II staff with notes and rests, including dynamic markings *pp*.

Vla.

Viola staff with notes and rests, including dynamic markings *p* and *pp*.

Vlc.

Violoncello staff with notes and rests, including dynamic markings *p* and *pp*.

Fl. *Tempo I*

Princ. *Tempo I f*

Fag. I *Tempo I f*

Fag. II *Tempo I f*

A Cl. I *Tempo I f*

A Cl. II *Tempo I f*

Clar. I *Tempo I f*

Clar. II *Tempo I f*

C Corn. I *Tempo I f*

C Corn. II *Tempo I f*

Tymp. *Tempo I f*

Org. *Tempo I f*
Organo

S.

A.

T.

B.

Vln. I *Tempo I*

Vln. II *Tempo I*

Vla. *Tempo I f*

Vlc. *Tempo I*

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

f Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va - tur.

f Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va - tur.

f Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va - tur.

f Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va - tur.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.
di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur.

A.
di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur.

T.
di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur.

B.
di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Detailed description: This page of a musical score contains 18 staves. The top 14 staves are for woodwinds and percussion: Flute, Principal Flute, two Bassoons, two Alto Clarinets, two Clarinets, two Cornets, and Tympani. The 15th staff is for the Organ. The next four staves (16-19) are for vocal parts: Soprano (S.), Alto (A.), Tenor (T.), and Bass (B.), each with Latin lyrics underneath. The bottom four staves (20-23) are for strings: Violin I, Violin II, Viola, and Violoncello. The score is in G major and 4/4 time. The vocal parts enter in the second measure with the lyrics 'di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur.' The instrumental parts have various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

So - na - te vo - ces tri - um - pha - les,

So - na - te vo - ces tri - um - pha - les,

So - na - te vo - ces tri - um - pha - les,

So - na - te vo - ces tri - um - pha - les,

f

tr

f

s

s

29

Detailed description: This page of a musical score, numbered 140, contains staves for Flute, Principal Flute, Bassoon I and II, Alto Clarinet I and II, Clarinet I and II, Cornet I and II, Tympani, Organ, Soprano, Alto, Tenor, Bass, Violin I and II, Viola, and Violoncello. The vocal parts (Soprano, Alto, Tenor, Bass) have the lyrics "So - na - te vo - ces tri - um - pha - les,". The score includes various musical notations such as rests, notes, slurs, and dynamic markings like *f* and *tr*. The page number 29 is visible at the bottom right.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

ple - te tu - bae mon - tes val - les, re - ple - te tu - bae mon - tes val - les, nam

ple - te tu - bae mon - tes val - les, re - ple - te tu - bae mon - tes val - les, nam

ple - te tu - bae mon - tes val - les, re - ple - te tu - bae mon - tes val - les, nam

ple - te tu - bae mon - tes val - les, re - ple - te tu - bae mon - tes val - les, nam

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

Violon

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Crux tri - um - phans e - xal - ta - tur, his to - tus mun - dus e - le -

Crux tri - um - phans e - xal - ta - tur, his to - tus mun - dus e - le -

Crux tri - um - phans e - xal - ta - tur, his to - tus mun - dus e - le -

Crux tri - um - phans e - xal - ta - tur, his to - tus mun - dus e - le -

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Organo

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

va - tur, to-tus mun-dus e - le - va - tur, his to-tus mun-dus e - le -

va - tur, to-tus mun-dus e - le - va - tur, his to-tus mun-dus e - le -

va - tur, to-tus mun-dus e - le - va - tur, his to-tus mun-dus e - le -

va - tur, to-tus mun-dus e - le - va - tur, his to-tus mun-dus e - le -

Fl. *f*

Princ.

Fag. I *f* Solo

Fag. II *f* Solo

A Cl. I *f* Solo

A Cl. II *f* Solo

Clar. I

Clar. II

C Corn. I *f* Solo

C Corn. II *f* Solo

Tymp.

Org.

S. *f* va - tur.

A. *f* va - tur.

T. *f* va - tur.

B. *f* va - tur.

Vln. I *fp*

Vln. II *fp*

Vla. *f*

Vlc. *f*

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S. *p* Solo
O gra - ti - o - sa Crux, o a - ma - bi - lis Crux, o pre - ti - o - sa

A. Solo
O gra - ti - o - sa Crux, o a - ma - bi - lis Crux, o pre - ti - o - sa

T. Solo
O gra - ti - o - sa Crux, o a - ma - bi - lis Crux, o pre - ti - o - sa

B. Solo
O gra - ti - o - sa Crux, o a - ma - bi - lis Crux, o pre - ti - o - sa

Vln. I *p*

Vln. II *p*

Vla. *p*

Vlc. *p*

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.
 um au - xil - li - um tu so - la nos - trum,

A.
 um au - xil - li - um tu so - la nos - trum,

T.
 um au - xil - li - um tu so - la nos - trum,

B.
 um au - xil - li - um tu so - la nos - trum,

Vln. I
 sf

Vln. II

Vla.

Vlc.
 s

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

tu so - la nos - trum gau - di -

A.

tu so - la nos - trum gau - di -

T.

tu so - la nos - trum gau - di -

B.

tu so - la nos - trum gau - di -

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Solo

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Fl. *f*

Princ. 3

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp. *tr tr*

Org.

S.
tu so - la nos - trum so - la - - ti - um

A.
so - la nos - trum so - la - - ti - um

T.
so - la nos - trum so - la - - ti - um

B.
so - la nos - trum so - la - - ti - um

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc. *s*

Fl.

Princ.

Fag. I

Fag. II

A Cl. I

A Cl. II

Clar. I

Clar. II

C Corn. I

C Corn. II

Tymp.

Org.

S.

A.

T.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vlc.

Solo flute

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

f

Solo

4

4

4

tr

3 3

9

14

24

30

35

45

54

59

65

75

Musical staff 75-79. The staff begins with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). It contains several measures of music, including a prominent sixteenth-note run starting at measure 77.

80

Musical staff 80-87. The staff continues with a treble clef and two sharps. It features a melodic line with various intervals and some chromaticism.

88 Adagio 13

Musical staff 88-105. The tempo is marked "Adagio". The staff includes a measure rest of 13 measures starting at measure 89. The key signature changes to one sharp (F#) and the time signature to 3/4.

106 11

Musical staff 106-120. The staff contains a measure rest of 11 measures starting at measure 107. The key signature changes to one sharp (F#) and the time signature to 4/4.

121 Tempo I f 4

Musical staff 121-130. The tempo is marked "Tempo I" and the dynamic is "f". The staff includes a measure rest of 4 measures starting at measure 122. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

131 4

Musical staff 131-138. The staff includes a measure rest of 4 measures starting at measure 132. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

139

Musical staff 139-145. The staff continues with a treble clef and one sharp. It features a melodic line with some chromaticism.

146

Musical staff 146-152. The staff continues with a treble clef and one sharp. It features a melodic line with some chromaticism.

153

Musical staff 153-160. The staff continues with a treble clef and one sharp. It features a melodic line with some chromaticism.

161 3 f f

Musical staff 161-168. The staff includes a measure rest of 3 measures starting at measure 162. The dynamic is "f". The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

172

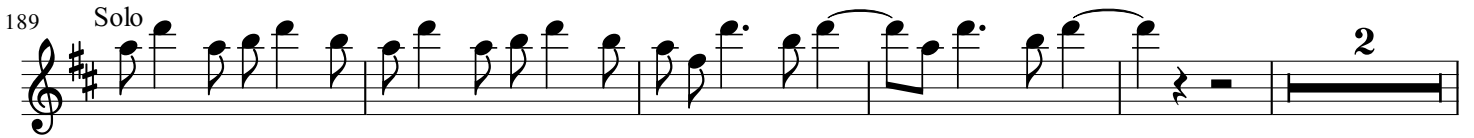
177

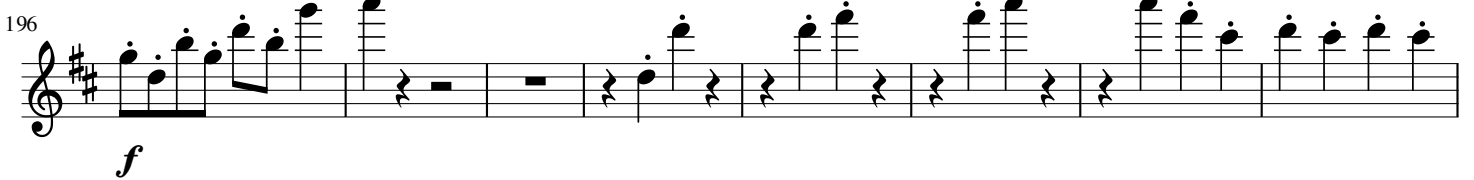
184

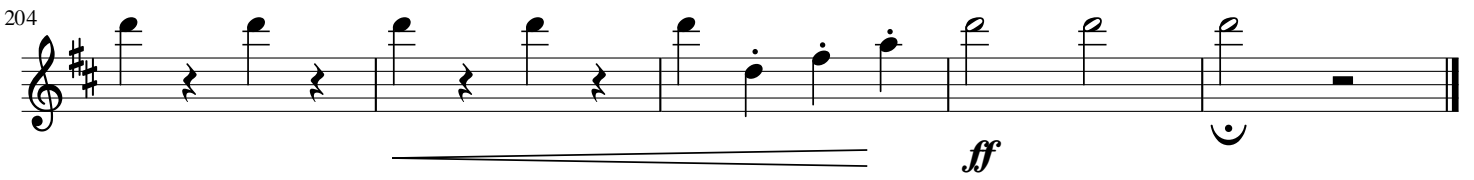
189 Solo

196

204

Principale

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

9 *f*

18 *f*

27

34 10

53

58 3

66 2 2

77

84

88 *Adagio* **31** *Tempo I*

125

134

144

153

160

184 *Solo*

191 *Tutti*

198

205

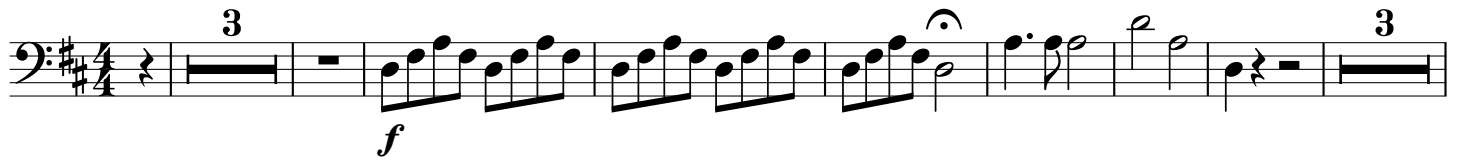
Fagotto I

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

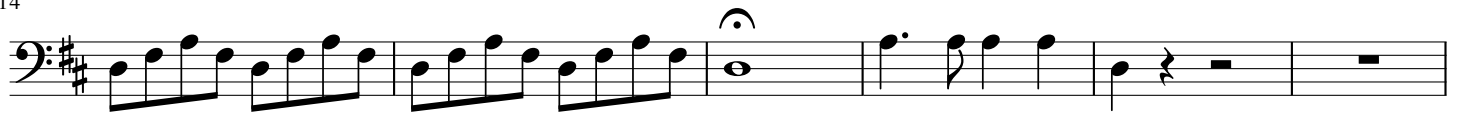
3

f

Measures 1-13: Bass clef, key signature of two sharps (D major). Measure 1 has a fermata. Measure 2 has a 3-measure rest. Measures 3-12 feature a rhythmic pattern of eighth notes with a crescendo leading to a forte (*f*) dynamic. Measure 13 has a 3-measure rest.

14

Measures 14-19: Continuation of the eighth-note pattern from the previous system, ending with a fermata on the final note of measure 19.

20

Measures 20-29: Continuation of the eighth-note pattern, featuring some slurs and dynamic markings.

30

Measures 30-37: Continuation of the eighth-note pattern, ending with a fermata on the final note of measure 37.

38

Solo

Measures 38-49: Solo section. Measures 38-39 have a 3-measure rest. Measures 40-49 feature a melodic line with slurs and a crescendo leading to a forte (*f*) dynamic.

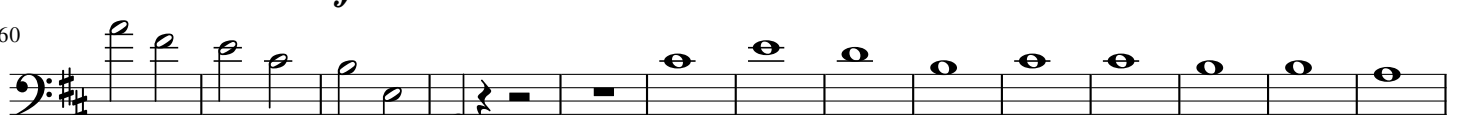
50

Tutti

Measures 50-59: Tutti section. Measures 50-51 have a 3-measure rest. Measures 52-59 feature a melodic line with slurs and a forte (*f*) dynamic.

60

Measures 60-73: Continuation of the melodic line from the previous system, ending with a fermata on the final note of measure 73.

74

Measures 74-87: Continuation of the melodic line, ending with a fermata on the final note of measure 87.

88

Adagio

Solo

Measures 88-98: Adagio section. Measures 88-89 have a 2-measure rest. Measures 90-98 feature a melodic line with slurs and a forte (*f*) dynamic.

99

Measures 99-110: Continuation of the melodic line, ending with a fermata on the final note of measure 110.

120 *Tempo I*

f

129

f

141

151

156

162 *Solo*

f

178 *Tutti*

189

p

197

f

204

ff

120

Tempo I

Musical staff 120-126: Bass clef, key signature of two sharps (F# and C#), 4/4 time signature. The staff begins with a whole rest, followed by a key signature change to two sharps. The music starts with a series of quarter notes: F#2, C#3, F#3, C#4, F#4, C#5, F#5, C#6. A dynamic marking of *f* is placed below the first measure. The staff concludes with a sixteenth-note triplet: F#5, C#6, F#6.

127

Musical staff 127-136: Continuation of the previous staff. It features a sixteenth-note triplet (F#5, C#6, F#6) with a fermata above it, followed by a whole rest. A dynamic marking of *f* is present. The staff ends with a sixteenth-note triplet (F#5, C#6, F#6).

137

Musical staff 137-144: Continuation of the previous staff. It features a sixteenth-note triplet (F#5, C#6, F#6) with a fermata above it, followed by a whole rest. A dynamic marking of *f* is present. The staff ends with a sixteenth-note triplet (F#5, C#6, F#6).

145

Musical staff 145-151: Continuation of the previous staff. It features a series of sixteenth-note triplets: F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6.

152

Musical staff 152-156: Continuation of the previous staff. It features a series of sixteenth-note triplets: F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6.

157

Solo

Musical staff 157-165: Continuation of the previous staff. It features a series of sixteenth-note triplets: F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6. A dynamic marking of *f* is present. The staff ends with a sixteenth-note triplet (F#5, C#6, F#6).

166

Tutti

Musical staff 166-183: Continuation of the previous staff. It features a series of sixteenth-note triplets: F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6. A dynamic marking of *f* is present. The staff ends with a sixteenth-note triplet (F#5, C#6, F#6).

184

Musical staff 184-194: Continuation of the previous staff. It features a series of sixteenth-note triplets: F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6. A dynamic marking of *p* is present. The staff ends with a sixteenth-note triplet (F#5, C#6, F#6).

195

Musical staff 195-203: Continuation of the previous staff. It features a series of sixteenth-note triplets: F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6. A dynamic marking of *f* is present. The staff ends with a sixteenth-note triplet (F#5, C#6, F#6).

204

Musical staff 204-210: Continuation of the previous staff. It features a series of sixteenth-note triplets: F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6; F#5, C#6, F#6. A dynamic marking of *ff* is present. The staff ends with a sixteenth-note triplet (F#5, C#6, F#6).

A Clarinetto I

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

3

f *f*

14

f *f* *f*

24

34

40

8

f

57

69

sf *sf*

81

88

Adagio

15

11

120

Tempo I

f

129

3

f

141

151

159

Solo

168

7

Tutti

182

191

202

f *ff*

A Clarinetto II

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

3

f *f* *f*

17 *f*

27

37 8

50

59 *tr*

72

83 Adagio 31

120 Tempo I *f*

130 3 *f*

127

Musical staff 1: Treble clef, key signature of one flat, starting with a repeat sign. The melody consists of eighth and quarter notes, ending with a fermata on a whole note.

157

Musical staff 2: Treble clef, key signature of one flat. The melody consists of eighth notes, followed by a quarter note with a fermata.

162 Solo

Musical staff 3: Treble clef, key signature of one flat. The melody starts with a quarter rest, followed by eighth notes. It ends with a fermata on a whole note, with a "7" above it indicating a seven-measure rest.

178 Tutti

Musical staff 4: Treble clef, key signature of one flat. The melody starts with a quarter rest and a fermata on a quarter note, followed by eighth notes and quarter notes.

186

Musical staff 5: Treble clef, key signature of one flat. The melody consists of quarter notes, followed by eighth notes and quarter notes.

200

Musical staff 6: Treble clef, key signature of one flat. The melody starts with quarter notes, followed by eighth notes. It includes dynamic markings *f* and *ff*, a hairpin crescendo, and triplet markings "3".

Clarino I

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

1 *f* 5 *f*

12 4

35 10

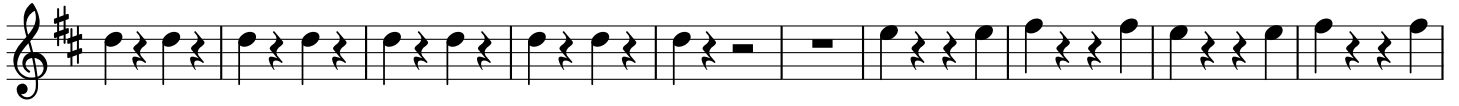
62 *f* 2 2

83 Adagio 31

120 Tempo I *f* 5

133 4

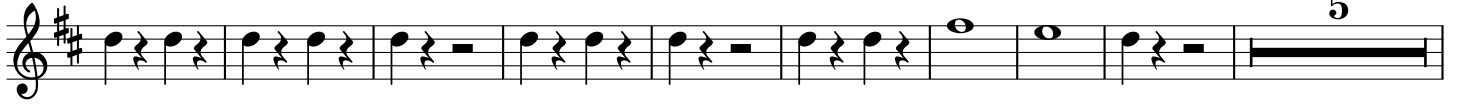
147

157

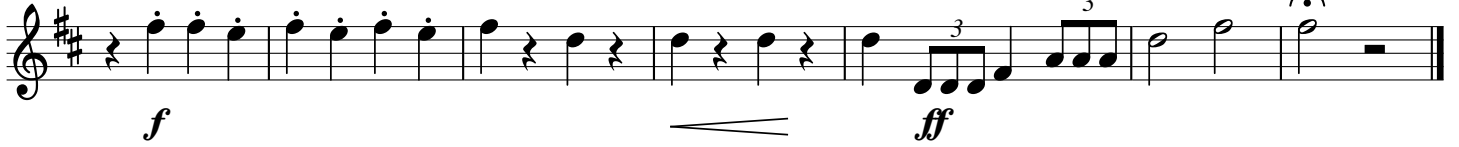
181

195

202

Clarino II

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

5

f *f*

14

28

38

10

57

2

f

69

2

79

88

Adagio

31

Tempo I

5

f

131

4

143

153

Musical staff 153: Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#). The staff contains a sequence of eighth notes with stems pointing up and down, followed by a quarter rest, then a group of eighth notes beamed together, and finally another quarter rest.

160

Musical staff 160: Treble clef, key signature of two sharps. The staff begins with eighth notes, followed by a measure with a fermata and the number '16' above it. This is followed by a quarter rest, a measure with a fermata and the number '2' above it, and then a sequence of eighth notes.

184

Musical staff 184: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains eighth notes, followed by a quarter rest, then a measure with a fermata and the number '5' above it, and finally a sequence of eighth notes.

197

Musical staff 197: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a sequence of eighth notes, followed by a dotted quarter note, and then eighth notes. The staff concludes with a dynamic marking of *f*.

203

Musical staff 203: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains eighth notes, followed by a measure with a fermata and the number '3' above it. Below the staff is a hairpin symbol (two parallel lines) and a dynamic marking of *ff*. The staff continues with eighth notes, another measure with a fermata and the number '3' above it, and ends with a quarter rest and a double bar line.

150

159

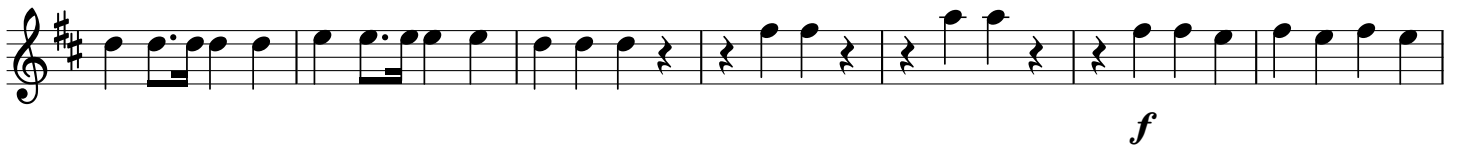
169

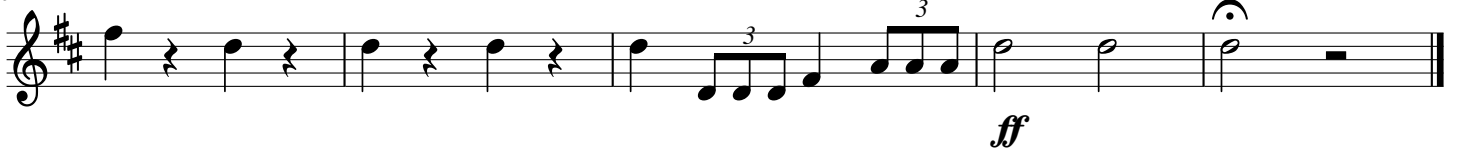
185

197

204

147

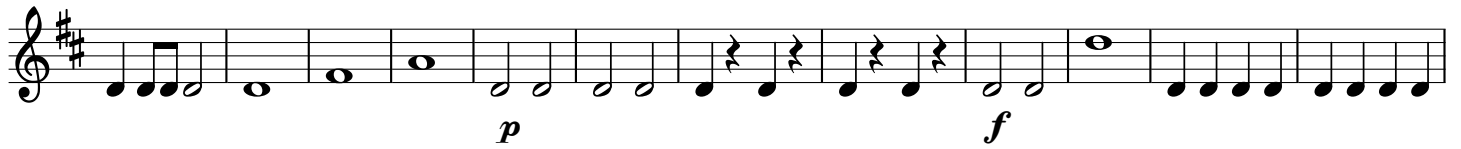
157

167

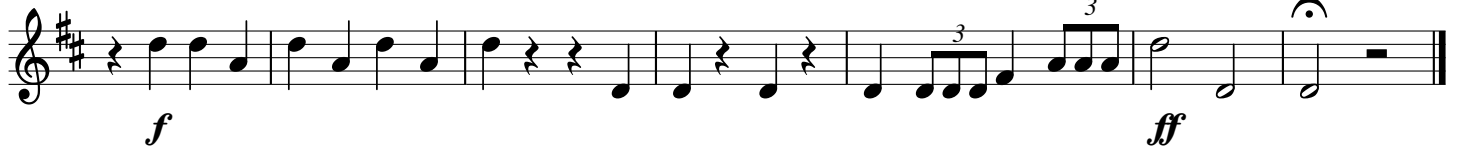
185

197

202

Tympano

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

5

f

10

f

18

29

21

57

p

69

p f p p

78

88

Adagio

31

Tempo I

5

f

131

143

153

Musical staff 153: Bass clef, key signature of two sharps (F# and C#). The staff contains a sequence of notes: quarter notes, eighth notes, and a triplet of eighth notes. A fermata is placed over the final measure, with the number '18' written above it.

179

Musical staff 179: Bass clef, key signature of two sharps. The staff begins with a fermata and the number '2' above it. It contains a sequence of notes including quarter notes, eighth notes, and a triplet of eighth notes.

190

Musical staff 190: Bass clef, key signature of two sharps. The staff begins with a fermata and the number '3' above it. It contains a sequence of notes including quarter notes, eighth notes, and a triplet of eighth notes. Trills are indicated by 'tr tr' above the notes in the second and fourth measures.

200

Musical staff 200: Bass clef, key signature of two sharps. The staff contains a sequence of notes including quarter notes, eighth notes, and a triplet of eighth notes. A dynamic marking of *f* (forte) is placed below the first measure. A hairpin symbol (crescendo) is placed below the staff, starting from the first measure and extending to the end. A fermata is placed over the final measure.

Organo

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

Musical score for Organ, measures 1-13. The piece is in D major and 4/4 time. The tempo is marked 'Allo maestoso'. The score begins with a forte (*f*) dynamic. The first system shows the right hand playing chords and the left hand playing a rhythmic accompaniment. A fermata with the number '5' is placed over the final measure of the system.

Musical score for Organ, measures 14-27. The right hand features a prominent fermata with the number '4' over measures 14-15. The left hand continues with a rhythmic accompaniment.

Musical score for Organ, measures 28-32. The right hand plays chords, while the left hand has a more active melodic line.

Musical score for Organ and Violon, measures 33-37. The right hand plays chords, and the left hand has a melodic line. The label 'Violon' is placed below the first measure, and 'Organo' is placed below the fifth measure.

Musical score for Organ and Violon, measures 38-42. The right hand plays chords, and the left hand has a melodic line. The label 'Violon' is placed below the final measure. The instruction *pizzicato* is written above the bass staff in the final measure.

47

Musical score for Organo, measures 47-54. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. The right hand plays chords and single notes, while the left hand plays a rhythmic pattern of eighth notes.

Organo

55

Musical score for Organo, measures 55-64. The score continues in G major and 4/4 time. The right hand features more complex chordal textures, and the left hand continues with eighth-note patterns.

65

Musical score for Organo, measures 65-77. The score continues in G major and 4/4 time. The right hand plays sustained chords, and the left hand plays a steady eighth-note accompaniment.

78

Musical score for Organo, measures 78-87. The score continues in G major and 4/4 time. The right hand plays chords with some melodic movement, and the left hand continues with eighth notes.

88

Adagio

Musical score for Violon, measures 88-98. The score changes to D major (two sharps) and 3/4 time. The right hand is mostly rests, and the left hand plays a slow, melodic line.

Violon

99

Musical score for Violon, measures 99-106. The score continues in D major and 3/4 time. The right hand is mostly rests, and the left hand continues with a slow melodic line.

112

Tempo I

Organo

124

139

151

Violon

Organo

156

170

p

179

Musical score for measures 179-184. The piece is in D major (two sharps) and 3/4 time. The right hand features a series of chords, each with a slur above it, moving in a stepwise fashion. The left hand plays a steady eighth-note accompaniment.

185

Musical score for measures 185-194. Measures 185-187 continue the previous texture. Measure 188 features a triplet of eighth notes in both hands. Measures 189-194 show a change in the right hand's accompaniment, with chords and slurs, while the left hand continues with eighth notes. A *pleno* marking is present above the right hand in measure 191.

195

Musical score for measures 195-201. The right hand continues with chords and slurs. The left hand features a more active eighth-note accompaniment with some slurs and accents.

202

Musical score for measures 202-207. The right hand plays chords with slurs. The left hand has a steady eighth-note accompaniment. A forte (*f*) dynamic marking is placed below the left hand in measure 204, with a hairpin indicating a crescendo through the final measures.

Chorus

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso **3**

Soprano *f* Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va - tur.

Alto *f* Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va - tur.

Tenor *f* Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va - tur.

Bass *f* Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va - tur.

10

S. *f* Haec - di - e, haec - di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur. So -

A. *f* Haec - di - e, haec - di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur. So -

T. *f* Haec - di - e, haec - di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur. So -

B. *f* Haec - di - e, haec - di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur. So -

20

S. na - te vo-ces tri-um - pha - les, so - na - te vo-ces tri-um - pha - les, re -

A. na - te vo-ces tri-um - pha - les, so - na - te vo-ces tri-um - pha - les, re -

T. na - te vo-ces tri-um - pha - les, so - na - te vo-ces tri-um - pha - les, re -

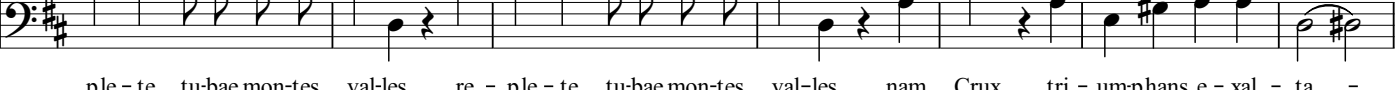
B. na - te vo-ces tri-um - pha - les, so - na - te vo-ces tri-um - pha - les, re -

26

S. ple - te tu-bae mon-tes val-les, re - ple - te tu-bae mon-tes val-les, nam Crux tri - um-phans e - xal - ta -

A. ple - te tu-bae mon-tes val-les, re - ple - te tu-bae mon-tes val-les, nam Crux tri - um-phans e - xal - ta -

T. ple - te tu-bae mon-tes val-les, re - ple - te tu-bae mon-tes val-les, nam Crux tri - um-phans e - xal - ta -

B. ple - te tu-bae mon-tes val-les, re - ple - te tu-bae mon-tes val-les, nam Crux tri - um-phans e - xal - ta -

33

S. tur, his to-tus mun-dus e - le - va - tur, his to-tus mun-dus e - le - va - tur,

A. tur, his to-tus mun-dus e - le - va - tur, his to-tus mun-dus e - le - va - tur,

T. tur, his to-tus mun-dus e - le - va - tur, his to-tus mun-dus e - le - va - tur,

B. tur, nam crux tri - um-phas e-xal - ta - tur, e - le - va - tur,

40

S. *Solo*
his mun-dus e - le - va - tur. O gra - ti - o - sa Crux, o a - ma - bi - lis Crux, o

A. *Solo*
his mun-dus e - le - va - tur. O gra - ti - o - sa Crux, o a - ma - bi - lis Crux, o

T. *Solo*
his mun-dus e - le - va - tur. O gra - ti - o - sa Crux, o a - ma - bi - lis Crux, o

B. *Solo*
e - le - va - tur. O gra - ti - o - sa Crux, o a - ma - bi - lis Crux, o

47

S. pre - ti - o - sa Crux, o glo - ri - o - sa Crux, o glo - ri - o - sa

A. pre - ti - o - sa Crux, o glo - ri - o - sa Crux, o glo - ri - o - sa

T. pre - ti - o - sa Crux, o glo - ri - o - sa Crux, o glo - ri - o - sa

B. pre - ti - o - sa Crux, o glo - ri - o - sa Crux, o glo - ri - o - sa

52 *Tutti*

S. *f* Crux. Tri - umphus ve - xil-lum fi - de - li - um troph-ae - um ad - ver - sus di-a - bo -

A. *f* *Tutti* Crux. Tri - umphus ve - xil-lum fi - de - li - um troph-ae - um ad - ver - sus di-a - bo -

T. *f* *Tutti* Crux. Tri - umphus ve - xil-lum fi - de - li - um troph-ae - um ad - ver - sus di-a - bo -

B. *f* *Tutti* Crux. Tri - umphus ve - xil-lum fi - de - li - um troph-ae - um ad - ver - sus di-a - bo -

60

S. li po - ten - ti - am. Te tre-munt tar - ta - ra, te tre-munt

A. li po - ten - ti - am. Te tre-munt tar - ta - ra, te tre-munt

T. li po - ten - ti - am. Te tre-munt tar - ta - ra, te tre-munt

B. li po - ten - ti - am. Te tre-munt tar - ta - ra, te tre-munt

72

S. tar - ta - ra tu spec-tra in - fer-ni re - fu - ges in a bis-sum, per te in si-di-

A. tar - ta - ra tu spec-tra in - fer-ni re - fu - ges in a bis-sum, per te in si-di-

T. tar - ta - ra tu - spec-tra in - fer-ni re - fu - ges in a bis-sum, per te in si-di-

B. tar - ta - ra tu - spec-tra in - fer-ni re fu - ges in a bis-sum, per te in si-di-

82

S. ae di-a - bo - li - ce a-bi - gun - tur, a-bi - gun-tur. O Sa - cra

A. ae di-a - bo - li - ce, di-a - bo - li - ce a-bi - gun-tur. O Sa - cra

T. ae di-a - bo - li - ce, di-a - bo - li - ce a-bi - gun-tur. O Sa - cra

B. ae di-a - bo - li - ce, di-a - bo - li - ce a-bi - gun-tur. O Sa - cra

Adagio **4** *Solo*

S. Crux, re - fu - gi-um nos - trum, au - xil - li-um nos - trum, tu u - ni-cum

A. Crux, re - fu - gi-um nos - trum, au - xil - li - um nos - trum, tu u - ni-cum

T. Crux, re - fu - gi-um nos - trum, au - xil - li-um nos - trum, tu u - ni-cum

B. Crux, re - fu - gi-um nos - trum, au - xil - li-um nos - trum. tu u - ni-cum

S. gau - di - um nos - trum. In te nas-ci-mur, in te vi - vi-mus et a - gi-mus et

A. gau - di - um nos - trum. In te nas-ci-mur, in te vi - vi-mus et a - gi-mus et

T. gau - di - um nos - trum. In te nas-ci-mur, in te vi - vi-mus et a - gi-mus et

B. gau - di - um nos - trum. In te nas-ci-mur, in te vi - vi-mus et a - gi-mus et

S. sen - ti-mus et mo *p* - - ri - mur. **4**

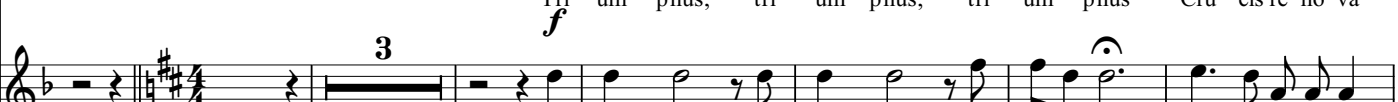
A. sen - ti-mus et mo *p* - - ri - mur. **4**

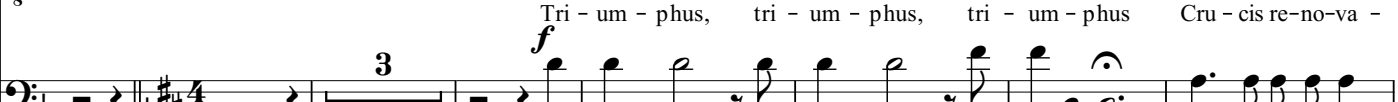
T. sen - ti-mus et mo *p* - - ri - mur. **4**

B. sen - ti-mus et mo *p* - - ri - mur. **4**

S. Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va -

A. Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va -

T. Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va -

B. Tri - um - phus, tri - um - phus, tri - um - phus Cru - cis re - no - va -

S. tur. Haec - di - e, haec - di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur.

A. tur. Haec - di - e, haec - di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur.

T. tur. Haec - di - e, haec - di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur.

B. tur. Haec - di - e, haec - di - e, haec - di - e al - te ce - le - bra - tur.

S. So - na - te vo - ces tri - um - pha - les, so - na - te vo - ces tri - um - pha - les, re -

A. So - na - te vo - ces tri - um - pha - les, so - na - te vo - ces tri - um - pha - les, re -

T. So - na - te vo - ces tri - um - pha - les, so - na - te vo - ces tri - um - pha - les, re -

B. So - na - te vo - ces tri - um - pha - les, so - na - te vo - ces tri - um - pha - les, re -

147

S. ple-te tu-bae mon-tes val-les, re-ple-te tu-bae mon-tes val-les, nam Crux tri-um-phans e-xal-ta -

A. ple-te tu-bae mon-tes val-les, re-ple-te tu-bae mon-tes val-les, nam Crux tri-um-phans e-xal-ta -

T. ple-te tu-bae mon-tes val-les, re-ple-te tu-bae mon-tes val-les, nam Crux tri-um-phans e-xal-ta -

B. ple-te tu-bae mon-tes val-les, re-ple-te tu-bae mon-tes val-les, nam Crux tri-um-phans e-xal-ta -

153

S. tur, his to-tus mun-dus e-le-va-tur, to-tus mun-dus e-le-va - tur,

A. tur, his to-tus mun-dus e-le-va-tur, to-tus mun-dus e-le-va - tur,

T. tur, his to-tus mun-dus e-le-va-tur, to-tus mun-dus e-le-va - tur,

B. tur, his to-tus mun-dus e-le-va-tur, to-tus mun-dus e-le-va - tur,

159

S. his to-tus mun-dus e-le-va - tur. **8**

A. his to-tus mun-dus e-le-va - tur. **8**

T. his to-tus mun-dus e-le-va - tur. **8**

B. his to-tus mun-dus e-le-va - tur. **8**

170 Solo

S. O gra-ti-o-sa Crux, o a-ma-bi-lis Crux, o pre-ti-o-sa Crux, o glo-ri-o-sa Crux.

A. Solo
O gra-ti-o-sa Crux, o a-ma-bi-lis Crux, o pre-ti-o-sa Crux, o glo-ri-o-sa Crux.

T. Solo
O gra-ti-o-sa Crux, o a-ma-bi-lis Crux, o pre-ti-o-sa Crux, o glo-ri-o-sa Crux.

B. Solo
O gra-ti-o-sa Crux, o a-ma-bi-lis Crux, o pre-ti-o-sa Crux, o glo-ri-o-sa Crux.

179 Tutti

S. Ta es nos - tra re-fu-gi - um au - xil - li - um tu so-la nos-trum, tu so-la nos - trum gau - di-

A. Tutti
Ta es nos - tra re-fu-gi - um au - xil - li - um tu so-la nos-trum, tu so-la nos - trum gau - di-

T. Tutti
Ta es nos - tra re-fu-gi - um au - xil - li - um tu so-la nos-trum, tu so-la nos - trum gau - di-

B. Tutti
Ta es nos - tra re-fu-gi - um au - xil - li - um tu so-la nos-trum, tu so-la nos - trum gau - di-

189

S. um, tu so-la nos-trum, tu so-la nos-trum so - la - ti - um.

A. um, tu so-la nos-trum, so-la nos-trum so - la - ti - um.

T. um, tu so-la nos-trum, so-la nos-trum so - la - ti - um.

B. um, tu so-la nos-trum, so-la nos-trum so - la - ti - um.

65 *f* 6 *sf sf*

68 *sf sf* 6 *sf sf*

72 *sf sf sf sf* *sf*

77 *tr tr*

81 *tr tr*

85 7 3

88 *Adagio* *p*

97 *p*

106 *p p*

118 *Tempo I* 5

131 4 *f*

141

Musical staff 141: Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#). The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note.

145

Musical staff 145: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note. Dynamic markings *sf* are present below the staff.

150

Musical staff 150: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note. Dynamic markings *sf* are present below the staff.

153

Musical staff 153: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note.

159

Musical staff 159: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note. Dynamic markings *fp* and *p* are present below the staff. A '6' is written above the staff.

173

Musical staff 173: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note.

178

Musical staff 178: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note. Dynamic markings *f* and *sf* are present below the staff.

185

Musical staff 185: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note.

191

Musical staff 191: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note. Dynamic markings *p* and *f* are present below the staff.

198

Musical staff 198: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note. Dynamic marking *f* is present below the staff.

204

Musical staff 204: Treble clef, key signature of two sharps. The staff contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, with a fermata over the final note. Dynamic markings *ff* and *f* are present below the staff. A '3' is written above the staff.

Violino II

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

10

20

24

27

30

32

37

43

52

f

f

f

p

f

4

3

65

Musical staff 65-73: Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), 4/4 time signature. The music consists of eighth notes in the first four measures, followed by chords in the last four measures. A dynamic marking of *f* (forte) is present at the beginning.

74

Musical staff 74-86: Treble clef, key signature of two sharps, 4/4 time signature. The music consists of a continuous sequence of chords throughout the staff.

87

Musical staff 87-95: Treble clef, key signature of two sharps, 3/4 time signature. The tempo marking *Adagio* is present. The music features a melodic line with a fermata over the first measure, followed by a series of notes and rests. A dynamic marking of *p* (piano) is at the end.

96

Musical staff 96-105: Treble clef, key signature of two sharps, 4/4 time signature. The music features a melodic line with eighth notes and quarter notes, including a fermata over the first measure.

106

Musical staff 106-117: Treble clef, key signature of two sharps, 4/4 time signature. The music features a melodic line with eighth notes and quarter notes, including a fermata over the first measure. A dynamic marking of *pp* (pianissimo) is present.

118

Musical staff 118-130: Treble clef, key signature of two sharps, 4/4 time signature. The tempo marking *Tempo I* is present. The music features a melodic line with eighth notes and quarter notes, including a fermata over the first measure. A dynamic marking of *f* (forte) is present. A 4-measure rest is indicated at the end.

131

Musical staff 131-141: Treble clef, key signature of two sharps, 4/4 time signature. The music features a series of chords, followed by a 3-measure rest, and then a melodic line with eighth notes. Dynamic markings of *f* (forte) are present.

142

Musical staff 142-145: Treble clef, key signature of two sharps, 4/4 time signature. The music features a melodic line with eighth notes and quarter notes.

146

Musical staff 146-149: Treble clef, key signature of two sharps, 4/4 time signature. The music features a melodic line with eighth notes and quarter notes.

150

Musical staff 150-155: Treble clef, key signature of two sharps, 4/4 time signature. The music features a melodic line with eighth notes and quarter notes, including a trill (*tr*) over the final measure.

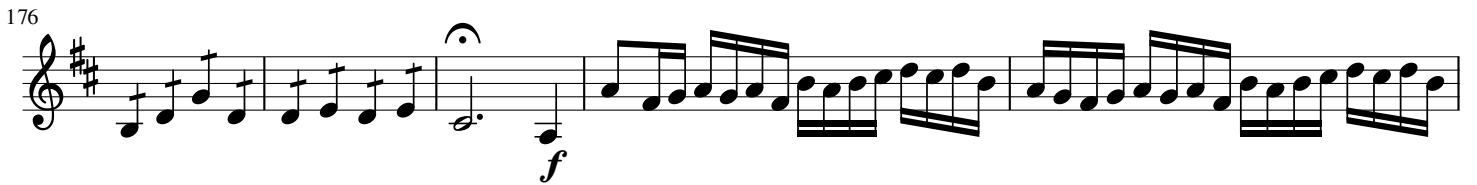
156 *tr*

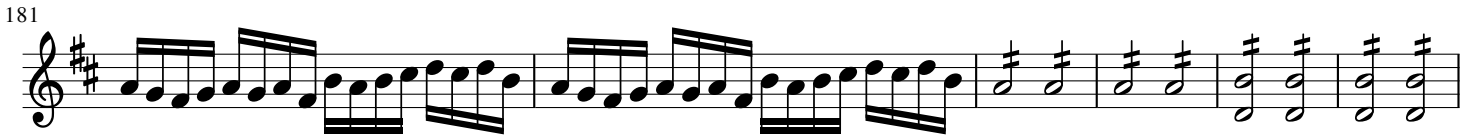
161 *fp* *p* 6

176 *f*

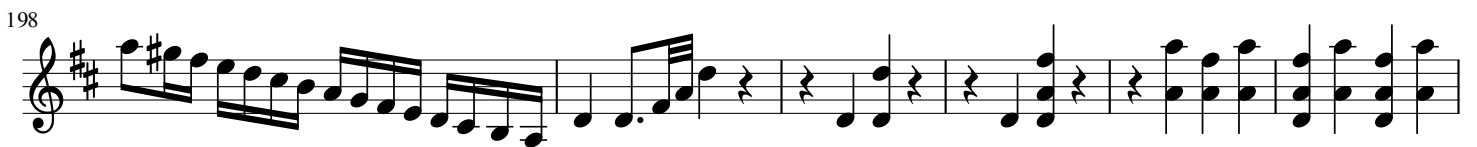
181

187 *p* *f*

198

204 *ff*

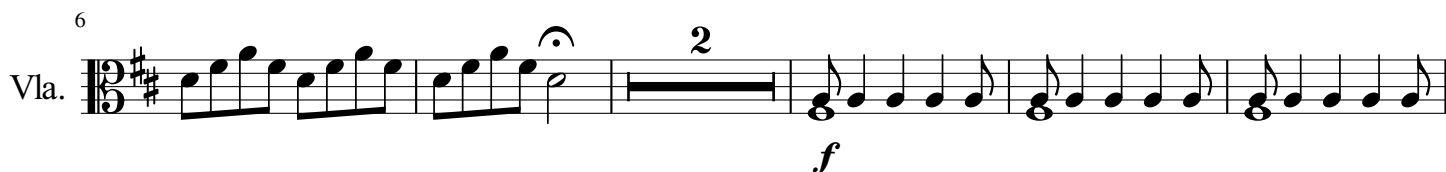
Viola

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

Viola

6

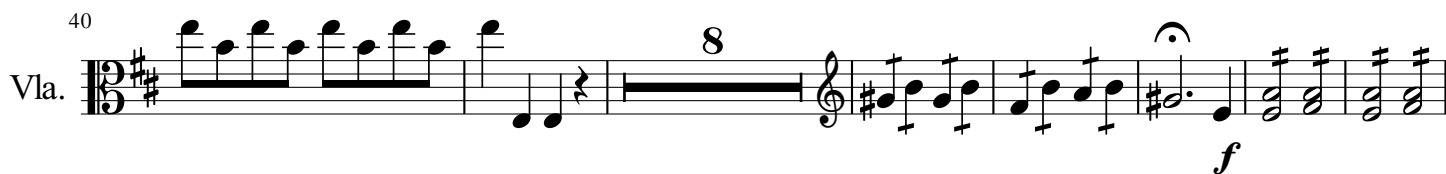
13

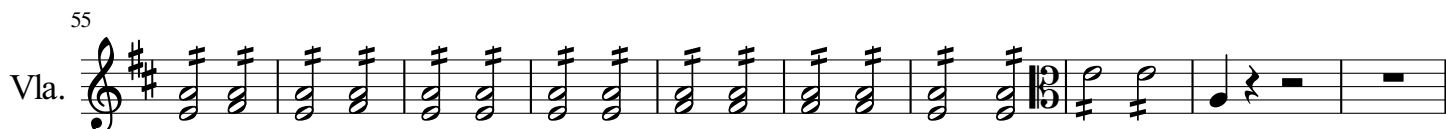
22

27

30

34

40

55

65

71

Vla.

84

Vla.

94

Vla.

105

Vla.

116

Vla.

126

Vla.

141

Vla.

147

Vla.

151

Vla.

159

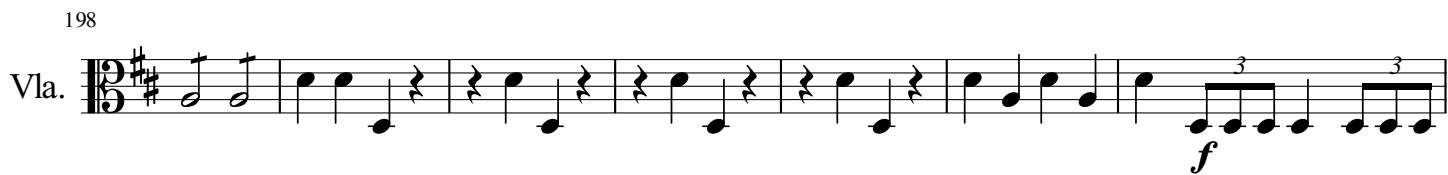
Vla.

172
Vla.

180
Vla.

182
Vla.

191
Vla.

198
Vla.

205
Vla.

Violoncello (con Violon) Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

8 *f* 4

10 3

18

24

31

36 Solo

43

52 Tutti

63

77 Adagio

91 *p*

107

8

pp

120

Tempo I

8

pp

131

8

f

141

8

147

8

154

8

159

8

p

177

8

f

188

8

p

197

8

f

205

8

ff

Violon

Offertorium in D

Jakub Jan Ryba (1765-1815)

Allo maestoso

8

f

14

4

29

33

8

Violon

Organo

38

pizzicato

8

Violon

47

8

Organo

55

8

65

8

78

8

88

Adagio

8

Violon

99

8

112

pizzicato

Tempo I

8

Organo

124

5

4

8

139

8

151

Violon

Organo

8

156

8

8

170

p

f

8

180

8

186

3

8

195

8

204

8